

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

MTI
MAGYAR TÁVIRATI IRDA

Felolós szerkesztő:
Baló László
Felolós kiadó:
Bares Sándor

Minden-jog-fenntartásával. Kéziratnak tekintendő. Házilok szorosítás.

Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII. Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 139-666.

B 1. kiadás 1949 március 5. 6 óra -- perc

Szakasits Árpád rádióbeszede nyitja meg a Nemzetközi Nőnapot

F2/Jn3/Lt Bn Március 8-án a dolgozó nők világszerte nőnapot rendeznek. A magyar asszonyok is nagy üléseken vesznek részt a Nemzetközi Nőnapon.

A Nemzetközi Nőnapot március 7-én este 20 óra 35 perckor Szakasits Árpád köztársasági elnök rádióbeszédben nyitja meg.

Március 8-án országsszerte nagy üléseket tartanak. Budapesti: 14 óra 30 perckor a kistext-gyarban Szabo Piroska beszél és felszólal a MDP részéről Fodor Gyula alpolgármester.

15 óra 30-kor a csopeli Sportcsarnokban dr. Andics Erzsébet egyetemi tanár, a MDP részéről pedig Apró Antal, a Szakszervezetek Országos Tanácsa főtitkára szolal fel. 17 órakor a Sportcsarnokban Jobbra Magda főtitkár és Orbán László a MDP nevében beszél.

A pestszenterzsébeti Vasas Otthonban Nagy Györi István-ut 2./ Fáti Boris a MNDSz nevében és Házi Árpád alispán a MDP nevében beszél.

A Pedagógus Szakszervezetben Nagy Tamásné ismerteti a Nőnap jelentőségét és a MDP részéről Szivai Mándor államtitkár szolal fel.

A Nemzeti Bankban Jaro Dorc/MNDSz/ és Köves András /MDP/ beszél.

A Standard-gyarban 16 óra 30 perckor Döbrentei Károlyné polgármester és Köböl József a MDP nevében beszél.

Március 8-án este 20 óra 30 perces kezdettel a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége diszokladást rendez a Városi Színházban. Az ünnepi megnyitót Ortutay Gyuláné mondja, majd kulturális mutatókat mutatnak be, amelynek keretében fellep többek között a Budapesti tartozkodó Gruz Ének- és Táncosport, az Acselhang-dalárda, Vásárhelyi Zoltán vezényletével és a Szekesfevare si Zenekar Somogyi László vez. nyletével.

Videki gyűlések:

Március 8-án az alábbi helyeken tartanak nagygyűléseket, melyen a MNDSz alábbi szonokai beszélnek:

Baranya, Pecs 15 órakor Kára Anna, Bekéscsaba, 16 órakor Cs. Kiss Józsefné, Oroshaza 16 órakor Kovács Margit; Miskolc 17 órakor Alb Istvánné; Ózd 16 órakor László Lenke; Diósgyőr 17 órakor Kovács Eszter; Baja 16 órakor Erdő Józsefné; Hódmezővásárhely 15 órakor Horváth Jánosné; Szeged 17 órakor Horváth Jánosné; Szekesfehervár délelőtt 10 órakor Vas Erzsébet; Mészaháza 1/2 16 órakor Bujtor Lászlóné; Debrecen 17 órakor Borai Mihályné, Eger 17 órakor Bars Sári; Esztergom 16 órakor Dr. Zalka Ödönné; Salgótarján 14 órakor Váci Vellnerné; Nyíregyháza 16 órakor Sárffy Rozsi; Szolnok 16 órakor Fehér Gézné; Kisújszállás 15 órakor Rabi Etelka; Sátoraljaújhely 16 órakor Zimonyi Józsefné. /MTI/ - - -

MTI BELFOLDI HIREK

B 2. kiadás 1949 március 5. 6 óra 10 perc

316.000 forint költséggel csatarnazták a hajdudhízi gyermekvárost - Több mint egymillió forintot ruháznak be 1949-ben

Ngv/Hm/Lt MB Bn A magyar demokrácia nagy gondot fordít a gyermekekre. Ma már nincs Magyarországon elhagyatott, utcán esavargó vagy kolduló gyermek. A demokrácia egy egész kis várost épített otthonul az elhagyatott gyermekeknek, állandóan fejlesztik a hajdudhízi gyermekvárost, mely jelenleg 210 gyermeknek ad otthont, iskolát és családot /már most 250 gyerek befogadására képes a gyermekváros/.

Most készült el a gyermekváros csatarnahálózata, melyet korszerű biológiai szűrővel szereltek fel, mely a csatorna szennyvizét fertőtleníti és tisztára szűri. Elkészült a vízvezeték berendezés is. Felszerelték minden helyiségben a mosdokat. A fürdőszobákat most építik. Háromszázhetven új ósógyógyat is kapott a város.

300 holdas gazdaság

A magyar kormány 300 holdas gazdaságot ajándékozott a gyermekvárosnak. Az idén már saját kezelésükbe vették gazdaságukat. A város tejjelátásáról már saját tehénészetük gondoskodik. A hároméves terv keretében 1949-ben több mint egymillió forintot fordítanak további beruházásokra.

Az iskolától a szerszámpadig

A hajdudhízi gyermekváros 6-tól 18 éves korig nevelő lakott. A gyerekek az általános iskola nyolc osztályát végzik el városuk iskolájában. A város gondoskodik arról, hogy a jó tanulók továbbfolytathassák tanulmányukat.

Azok, akik nem mennek felsőbb iskolába, a gyermekváros saját tanműhelyeiben leszerződhetnek ipari tanulóknak. A hajdudhízi gyermekvárosnak saját asztalos-, kovács-, szabo- /férfi-női/, cipész- borbély-műhelye, sőt már szövődeje is van. Most készül a lakatos- és bográrműhely. Mezőgazdasági iskola felállítását is tervezik. /MTI/

K

B 3. kiadás

1949 március 5.

6 óra 20 perc

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság Szabadegyetemének naptára

§ Lt Bn Március 6-án vasárnap délelőtt 11 órakor II.sz. Szemészeti Klinika /Mária-u.39./ Dr.Berta László: Orvosi kutatómunka a Szovjetunióban. Hozzászól: Dr. Havas András.

Március 11-én, pénteken délután 6 órakor a Mérnök-Szakcsoporthoz /Reáltanoda-u.13-15./ Dr.Szántó Rossó: A Szovjetunió szocialista tervegazdálkodásának alapelvei.

Március 11-én, pénteken délután 6 órakor Fészek Klub /Nagyatádi Szabó-u.36./ Nagy Adorján: A szovjet sakkjáték magyar tanulmányai.

Március 13-án, vasárnap délelőtt 11 órakor Fészek Klub /Nagyatádi Szabó-u.36./ Szabó Ferenc: A szovjet zene alapvető kérdései.

Március 13-án, vasárnap délelőtt 11 órakor II.sz.Szemészeti Klinika /Mária-u.39./ Dr.Simonovits István: Egészségvédő intézmények Moszkvában és Budapesten. Hozzászól: Dr. Bakáts Tibor. /MTI/

- - -

A baji közösen termelőcsoport országos versenyfelhívása

ME § Lt Uj Bn A baji közösen termelőcsoport értekezletet tartott, amelyen Varga Vince kitüntetett mintagazda ismertette a tagokkal az idei termelési ütemtervüket és azt, hogy a termelőcsoport működését a földművelésügyi minisztérium jóváhagyta, így a csoport szövetkezeti gazdálkodás útján kívánja a dolgozó parasztek életszinvenalának felolmélését megvalósítani. Az ipari munkássághoz hasonlóan közösen termelő csoport is fokozni tudja a termelést, új módszerekkel tud termelni. A termelési költségek csökkentésével versenyben hajtják végre termelési ter-
vüket.

Nagy József, a termelőcsoport intézőbizottságának elnöke megállapította, hogy a csoport minden tagja munkaverseny körében kíván dolgozni. Indítványozta, hogy termelőcsoportjuk a megye többi termelőcsoportját hívja ki szocialista versenyre. Felhívja a megye minden termelőcsoportját típusra való tekintet nélkül és felszólítja az ország összes termelőcsoportjait, hogy vármegyéjükön belül keljenek termelési versenyre az 1940-es mezőgazdasági munkálatok ol-
vázására, a következő verseny pontok alapján:

/Folyt.köv. V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás

1949 március 5.

6 óra 20 perc

/A baji közösen termelőcsoport versenyfelhívása, folyt./ ME § Lt Uj Bn

1./ Vállaljuk, hogy a csoport ütemtervét jó munkaszervezéssel, modern termelőeszközök, műtrágya, szerződéses termelés és gépállomás igénybe-
vételével, a brigádmozgalmat kifejlesztésével, a munkaegységek teljesítésével 110 százalékra teljesítjük, üzemköltségünket 15 százalékkal, állattenyésztésben és növénytermelésben 30 százalékkal, az egész gazdaság üzemeltetésénél 20 százalékkal csökkentjük. 2./ Vállaljuk, hogy a gazdasági munkáit, a földművelésügyi minisztérium által meg-
szabott ütemtervet idején belül teljesítjük. 3./ Vállaljuk, hogy a gazdaság a birtok talajerejének megtartása és növelése érdekében a minőségi tárgyatermelést 25 százalékkal fokozzuk. 4./ Vállaljuk, hogy a gazdaság fogatos munkáját a szántáson kívül 30 százalékkal géperővel váltjuk fel, a szántást magát 100 százalékkal gépi erővel végezzük. 5./ Vállaljuk, hogy a gazdaság évi hasznának egy személyre eső részét a csoport múltévi egyénileg gazdálkodó dolgozóinak évi keresetéhez viszonyítva 30 százalékkal emeljük. 6./ Vállaljuk, hogy a gazdaság évi jövedelmének 25 százalékat tartalékokra fordítjuk.

E verseny pontok alapján a baji földművelésügyi szövetkezet közösen termelőcsoportja az ország valamennyi termelőcsoportját munkaversenyre hívja ki. A versenyfelhívás leszögezi: - Amikor ezen versenyfelhívásunkat meghirdetjük, ígérjük az ipari munkásságnak is, hogy a magunk részéről azon leszünk, hogy munkánkban is szorosan össze-
szerezzük velük és erősítsük a munkás-paraszt szövetséget. Eljen a népi demokrácia, népi demokráciánk kormányza, amely adta nekünk a földet és megadta a lehetőséget, a szövetkezeti gazdálkodásra, mert biztosítja életszinvenalunk és kulturánk további fejlődését!

A baji és nagykőrösi mezőgazdasági versenyfelhívások, amelyek szinte egyidőben szövegezik országos versenybe a magyar parasztság szövetkezetbe tömörülő széles tömegeit, jelentős állomá-
sai az egyre nagyobb arányokban kibontakozó munkaversenynek. /MTI/

- - -

"Gyarmati ifjúsági nap" Bácsalmáson

Tud § Mf/M/Lt Bn B a ja , március 4.

A MINSZ Bácsalmáson "gyarmati ifjúsági napot" rendezett, amelyen megjelent és felszólalt Uma Raj Csán indiai ki-
küldött is. Az indiai kiküldött a gyarmati népek és ifjúság sorsát ismertette és szólott arról a politikáról, amelyet a gyarmati ifjúság elnyomására az angol és amerikai imperialisták folytatnak. /MTI/

- - -

V.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 5. kiadás

1949 március 5.

6 óra 40 perc

Százhuszenöt évvel ezelőtt született a cseh nép legnagyobb zeneköltője - A magyar rádió közvetíti legnépszerűbb operáját

FE/Sz/Lt Bn Százhuszenöt évvel ezelőtt, 1824-ben született Leitomischl-ben Smetana Bedrich /Frigyes/ kiváló cseh zeneszerző. Születésének évfordulóján ünnepségeket rendeznek egész Csehszlovákiában. A rádió, amely feladatának tartja, hogy megismertesse a magyar közönséggel a népi demokráciák kulturáját, több alkalommal helyszíni közvetítést ad Prágából.

Smetana parasztszülők gyermeke, már korán komoly zenei tehetséget árult el, de csak 19 éves korában szentelhetette életét teljesen a zenének. A Proksch-féle konzervatóriumban kitűnő pianistává képezte ki magát Liszt Ferenc támogatásával, majd önálló zeneiskolát vezetett Prágában. 1857-től 1861-ig a göttingi filharmonia élén állott, 1862-ben pedig végleg Prágában telepedett le. Itt szülőskörű zenei tevékenységet fejtett ki, a Cseh Nemzeti Színház karnagya és igazgatója is volt és nagy szerepet játszott a cseh kóruskultúra megteremtésében. A kiváló zeneszerző 1884-ben Prágában halt meg.

Legnépszerűbb operája, az "Eladott menyasszony" című vígopera egy csapásra ismertté tette nevét. Műveiben Smetana a cseh zene legnagyobb kezdeményező alakja, igen gyakran és szeretettel használ fel nép motívumokat, szívesen és sokat merít a népzeneből.

Az "Eladott menyasszony"-ban Smetana megtalálta leggyönyörűbb hangját, amellyel a cseh nép legnagyobb zeneköltőjévé vált. Több más operát is írt, amelyek közül az "Eladott menyasszony"-on kívül a legjelentősebb a "Házam", a "Dalibor", valamint "A brandenburgiak Csehországban".

Szimfonikus műveiben Liszt követőjének bizonyult. Szimfonikus és zongorakompozíciói Liszt szimfonikus és zongoratechnikájának nyomait hordozzák magukon; kifejezve a cseh népzene legszebb motívumainak felhasználásával. Az operákon kívül legjelentősebb művei: az "Életomból" című mackopó szépségű E-moll vonósnégyes, D-moll kvartettje, zongoratriója, a "Prágai karnová" című szimfonikus műve, "Győzelmi szimfónia"-ja, dalai és kórusai.

A Smetana-ünnepségek alkalmából először március 12-én, szombaton 20 óra 10 perces kezdettel a Kossuth-rádió hullámhosszán közvetíti Prágából a magyar rádió Smetana, nálunk ismeretlen vígoperáját, az "Eladott menyasszony"-t a prágai Nemzeti Színház szólistáinak és a cseh rádió zenekarának közreműködésével; vezényel Caryl Ancerl. /MTI/

- - -

Y.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 6. kiadás

1949 március 5.

6 óra 50 perc

A Tenyészállatforgalmi Nemzeti Vállalat fogdoskodni a köztenyésztésre szolgáló apaállatok beszerzéséről

ME § Lt Bn A kormány nemrégiben kiadott rendelete megszüntette a vármegyei állattenyésztési lapokat és ugyanakkor intézkedik, hogy a köztenyésztésnek apaállatokkal való ellátásáról eszentul az állam gondoskodjék.

Az állattenyésztési alapok megszüntetése nemzeti vállalat létesítését tette szükségessé. A földművelésügyi minisztériumban most dolgozzák ki a tenyészállatforgalmi nemzeti vállalat munkatervét. A Tenyészállatforgalmi Nemzeti Vállalat legfontosabb feladata lesz a köztenyésztésre szolgáló apaállatok beszerzése állami költségen, nem pedig a gazdák által fizetett tenyészállatdíjakból. A jövőben tehát a tenyészállattulajdonosoknak nem kell tenyészállatdíjat és fedeztetési díjat fizetni.

A Nemzeti Vállalat feladatkörébe tartozik még tenyésztési állatok behozatala és kivitele, továbbá a tenyésztésre alkalmatlanná vált apaállatok értékesítése is. A táblásgazdálkodású és földművelésügyi szervezetek birtokában levő törzstenyésztőket is a vállalat fogja ellenőrizni.

A földművelésügyi kormányzat az új nemzeti vállalat létrehozásával azt akarja elérni, hogy a nehézkes törvényhatósági állattenyésztési alapok helyett mozgékony és rugalmas szervezet létsa el a mezőgazdaság egyik legfontosabb ágának feladatait. /MTI/

- - -

A jövőheti robbantási naptár

Vr/Lt Bn A jövő héten a következő helyeken lesznek helyszíni robbantások: Március 7-én, hétfőn 12-13 óra között a II. Donát-utca 26. szám melletti telken, a XI. Schweidel-utca 23. sz. árnmal szemben és a XII. Petényi-utca 3. számmal szemben; március 8-án, kedden 12-13 óra között a XIII. Mohács-utca 23.sz.telken, a VII. Klauzál-téren és a Margitszigeten, a Palatinus-stranddal szemben; március 9-én, szerdán 13-14 óra között és március 10-én, csütörtökön 13-14 óra között a Lágymányosi-réten, a Boráros-téri hid közelében. /MTI/

- - -

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás 1949 március 5. 7 óra -- perc

Adatok Budapest januári életéről

Vr/Lt Bn A főváros statisztikai hivatala adatokat közöl Budapest januári életéről. Januárban 799 házasságot kötöttek a fővárosban. A természetes szaporodás 284 volt. A villamosokon, beleértve a földalatti is, januárban 44.7 millió utas utazott, az autobuszokon 6.2 millió és a fogaskerekűn 200.000; a BSZKRT személyszállítási bevétele 25.7 millió forint volt. Januárban 178 építkezést fejeztek be, az új lakások száma 163 és a helyreállított lakások száma 151 volt. Budapest az év első hónapjában 12.4 millió köbméter gázt, 7.3 millió köbméter vizet fogyasztott és 21.7 millió levelet adott fel a postára. A feljelentett bűncselekmények száma januárban lényegesen visszacsúszott, 6.582 volt. Az utolsó bűncselekményben, 1938-ban 7121 feljelentést tettek. Januárban a budapesti MAV-állomásokon összesen 556.687 gyorsvonat és 7.413.068 személyvonatjegyet adtak ki. A fővárosba 95.561 hektoliter tejet hoztak fel januárban, ami azt jelenti, hogy a főváros tejellátása ebben a hónapban már csak 937 hektoliterrel maradt mögötte a 1938 évi januári felhozatalnak. A Községi Elelmiszerkereskedelmi Rt. áruforgalma januárban 39,446 mázsa volt. /MTI/

Motoros permetezőgépekkel harcolnak a növényi kártevők ellen

Ni/Sz/Lt Bn Mezőgazdaságunkban a különböző növényi kártevők évenként tetemes kárt okoznak. A demokratikus kormányzat már eddig is jelentős lépéseket tett a növényi kártevők elleni védekezés megszervezése érdekében. A hároméves terv keretében a múlt évben a szükséges védekező anyagok biztosítása mellett ingyen háti permetezőgépeket juttattak a falusi dolgozóknak. A védekezésben elért jelentős javulás azonban még egyáltalán nem elegendő. Ezért az Országos Tervhivatal a hároméves terv utolsó évére előirányozta a motoros permetezőgépek gyártását, amelyek segítségével megvalósítható a rendszeres és alapos védekezés. Ebben az évben 35 motoros permetezőgépet és 7 porozógépet gyártanak a növényi kártevők elleni hatásosabb védekezés érdekében. Ezekkel és a már meglévő gépekkel a Gyümölcsstermelő NV. megoldhatja a reávaró feladatok legnagyobb részét. Mindez csak a kezdete annak a magyarországi növényegészségügyi programnak, amelyet a kormányzat a mezőgazdaság érdekében végrehajt. /MTI/

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás 1949 március 5. 7 óra 10 perc

Az ország dolgozói legerősebben tiltakoznak az imperialisták rágalomhadjárata ellen

Ni/Sz/Lt Bn A dolgozók minden rétegéből nagy számban érkeznek táviratok a miniszterelnökségre. Az ország dolgozói ezekben a táviratokban a legerősebben tiltakoznak az ellen a rágalomhadjárat ellen, amelyet az imperialisták indítottak a magyar népi demokrácia ellen, ürügyül felhasználva a Mindszenty-ügyet.

A Franciaországi Magyarok Demokratikus Egyesületének Páris-kerületi csoportja és a hozzá csatlakozott magyar demokratikus szervezetek a magyar kormányhoz intézett táviratban tiltakoztak az imperialisták beavatkozási kísérlete ellen.

- A Mindszenty-ügy nem ok, hanem csak ürügy az ellenünk folyó támadó hadjáratra, amelyet a magyar népi demokrácia és az egész emberiség szabad fejlődése ellen folytatnak az imperialisták - írják Jászfényszaru község önkormányzati munkásai.

Az EPOSZ pestmegyei szervezeteinek 25.000 tagja, a maki állami iskola szülői munkaközössége, a karcagi kisiparosok, a Függetlenségi Népfront szödligeti bizottsága, a MNDSE egereségi szervezete ugyanezen táviratban tiltakozott az imperialisták sajtójának és rádiójának hazugságáradata ellen. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás 1949. március 5. 7 óra 15 perc

A Budapest-Moszkva sakkcsapatmérkőzés sorsolása

D/Sz/vá ő A Budapest-Moszkva válogatott sakkcsapatmérkőzés sorsolása a következő:

I. forduló /március 5/ Barcza-Averbah, Benkő-Bronstein, Flórián-Kotov, Gereben-Lilienthal, Ragozin-Szabó, Szimagin-dr. Szily, Szmiszlóv-Tipary, Flohr-dr. Vajda.

II. forduló /március 6/ Bronstein-Barcza, Kotov-Benkő, Lilienthal-Flórián, Averbah-Gereben, dr. Szily-Ragozin, Tipary-Szimagin, dr. Vajda-Szmiszlóv, Szabó-Flohr.

III. forduló /március 8/ Barcza-Kotov, Benkő-Lilienthal, Flórián-Averbah, Gereben-Bronstein, Ragozin-Tipary, Szimagin-dr. Vajda, Szmiszlóv-Szabó, Flohr-dr. Szily.

IV. forduló /március 9/ Lilienthal-Barcza, Averbah-Benkő, Bronstein-Flórián, Kotov-Gereben, dr. Vajda-Ragozin, Szabó-Szimagin, dr. Szily-Szmiszlóv, Tipary-Flohr.

V. forduló /március 12/ Barcza-Ragozin, Benkő-Szimagin, Flórián-Szmiszlóv, Gereben-Flohr, Averbah-Szabó, Bronstein-dr. Szily, Kotov-Tipary, Lilienthal-dr. Vajda.

VI. forduló /március 13/ Szimagin-Barcza, Szmiszlóv-Benkő, Flohr-Flórián, Ragozin-Gereben, Szabó-Bronstein, dr. Szily-Kotov, Tipary-Lilienthal, dr. Vajda-Averbah.

VII. forduló /március 15/ Barcza-Szmiszlóv, Benkő-Flohr, Flórián-Ragozin, Gereben-Szimagin, Kotov-Szabó, Lilienthal-dr. Szily, Averbah-Tipary, Bronstein-dr. Vajda.

VIII. forduló /március 17/ Flohr-Barcza, Ragozin-Benkő, Szimagin-Flórián, Szmiszlóv-Gereben, Szabó-Lilienthal, dr. Szily-Averbah, Tipary-Bronstein, dr. Vajda-Kotov. /MTI/

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 10. kiadás 1949. március 5. 8 óra 40 perc

A budapesti Nagyvásártelep fontosabb árucikkeinek tájékoztató árjegyzése 1949. március 5-én:

§ Gy Bn Zöltség- és főzelékfélék: Gulbaba 50-56, őszirozsa 48, Ella 40-44, metélőhagyma eserép 2.50-3.00, dughagyma 60-1.20, hagyma kék 60-1.00, cékla 40-60, vörshagyma makói 49, fokhagyma 1.40-2.60, fejeskáposzta 30-40, keltkáposzta 80-1.20, zeller 80-1.00, vörskáposzta 1.20-1.50, kalarabé 30-50, poréahagyma 80, paraj /tisztított/ 2.50-3.00, sárgarépa 40-50, petrézselyem 50-70, karotta apró 60-80, nagy 50-60, sütőtök 40-50, tojma 3.50-6.00, kalbimbó 1.00-10.00, fekete retek 50-60, fűrjbab 1.60-1.80, loncs 2.40-3.00, mák 7.00-7.50 Ft.kg-kint.

Gyümölcs: alma, némes faj 2.50-4.80, közönséges 1.40-3.00, körte, némes faj 2.00-4.50, közönséges 1.80-2.50, szilva aszalt 5.50-7.00, aszalt körte 2.00-2.20, citrom, lédánként 364.00-379.00, mandula héjas 5.00-10.00, aszalt alma 1.50-2.40, dió héjas 7.00-7.50, citrom db. 1.10-1.25. Egyéb: gomba, tömött csiperke 8.00-15.00, hazai földi magyoro 22.00, dióbél 23.00-26.00, tojás friss db. 46, kiolvasva 46 /A Baromniértékesítő Nemzeti Vállalatnál kialakult nagykereskedelmi ár/ /MTI/

DEFOSZ-szervezetek országos munkaversenye

Tud § Mf/M/Gy Uj Bn Dobrocson, március 5.
A hajdusági DEFOSZ helyi szervezetek megalakítása után a DEFOSZ megyei központja országos munkaversenyre hívta ki az ország többi vármegyéinek DEFOSZ szervezeteit. A versenykihívást eddig Abauj, Bácsbódog, Békés, Borsod, Csanád, Bihar, Fejér, Heves, Pest, Szatmár-Bereg, Vas és Zala vármegyék DEFOSZ szervezetei fogadták el és indulnak versenyre a hajdusági DEFOSZ-szervezetekkel. /MTI/

Szőlőművelő termelőszövetkezet alakult Tállyán

Kir § Mf/M/Gy Uj Bn Miskolc, március 5.
Tállyán 30 szőlőművelő és kisszőlőbirtokos szőlőművelő termelőszövetkezetet alakított. A szövetkezet tagjai elhatározták, hogy szőlőket a termelőszövetkezet keretében közösen művelik meg. /MTI/

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 11. kiadás 1949. március 5. 10 óra 25 perc

Jövő héten ülést tart a képviselőház

ME & SH/SH/Gy Bn Az országgyűlés csütörtökön, március 10-én déli 12 órakor a további teendők megtárgyalása céljából ülést tart.
/MTI/

Pályázat alpolgármesteri állásra

Bp & Vr/Hm/Gy Bn Köböl József, a székesfőváros törvényhatósági bizottságának elnöke pályázatot írt ki alpolgármesteri állásra, tekintettel arra, hogy Fodor Gyula alpolgármestert építés- és közmunkaügyi államtitkárra neveztek ki. A pályázat időtartama március 5-től számított 15 nap, tehát a pályázatokat legkésőbb március 19-én déli 12 óráig kell a törvényhatósági elnöki hivatal segédhivatalában /IV., Váci-ut. 62. I. 14. szám/ benyújtani. /MTI/

A Magyar Írók Szövetségének üdvözlőtávirata Bernhard Kellermannhoz

DI/Jné/Gy Bn A Magyar Írók Szövetsége nevében Barabás Tibor főtitkár táviratban üdvözölte Bernhard Kellermannnt, a nagy német író 70. születésnapja alkalmából. /MTI/

Egyetemi tanári kimozdítás

VKM & Gy Bn A köztársasági elnök dr. Vas Tibor ügyvéd, egyetemi magántanárt a debreceni Tudományegyetem jog- és közigazgatástudományi karának jogbölcseleti tanszékére egyetemi nyilvános rendes tanárrá kinevezte. /MTI/

Orvosi hír

USzE & Jné/Gy Bn Dr. Nagy József sebészfőorvos, az Újságírók Szánatorium Egyesülete szakorvosa újbol rendel V., Szent István-krt. 5. alatt d.u. 4 - 6-ig. /MTI/

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás 1949. március 5. 10 óra 40 perc

A vásárasarnekek és nyílt piacok kicsinybeni árainak jegyzése 1949. március 5-én:

§ Gy Bn Marhahus: rostélyos, felsől 8.40, leveshusek /tarja, csontos oldalas, szegye/ 8.40, Borjúhús 10.00, Juhhús hátulja 9.40-12.00, Sertéshús: karaj /hosszu, rövid/ 19.00-19.60, tarja; comb, lapocka 16.90, oldalas 16.00, szalonna, zsirnakvaló 19.00, hárj 20.00, zsír 19.00, Elő baromfi tyúk 10.00-11.00; csirke 10.00-11.30, liba 13.00-14.00, kaesa 13.00-14.00, pulyka 11.00, gyöngytyúk 10.00-11.00; Tisztított baromfi: tyúk 10.00-13.50, csirke 10.00-14.00, liba 12.00-14.00, kaesa 12.00-14.00, pulyka 11.00-13.00, Tisztított bontott baromfi: liba, kaesa aprólék: 6.00, hárj 20.00-30.00, hárj, bőr 18.00, zsír 20.00-21.00, mell 12.00-16.00; hárj 12.00-15.00, Etolaj, szabadforg. 9.00, margarin, szabadforg. 13.00, nyul, bőrben 4.50-5.00 Ft kg-kint. Tojás: osztályozatlan 50-52, Halak: ponty, élő, nagyság szerint 7.50-12.50, jogolt és nem élő 6.00-10.00, Tej- és tejtermékek: Teljes tej /kannatej/ 1.60, téjféll 5.60 teavaj paszt. tejszínből /tömb/ 24.00-25.00, tehéntúró 3.20, kevertúró 9.00, jótúró 15.00, Liszt, szabadforg. 3.00, egységes 1.00, szabadkenyér 2.60, zsemlye és kifli 50, Szárazfőzelék: lencse 2.80-3.80, borsó feles 3.80-4.40, bab 1.80-2.40 Ft kg-kint. Zöldségfélék: bugonya, gúl Baba 60-66, Csizmazsa 58, Elna 50-54, poróhagyma 1.00-1.06, hagyma kék 80-1.26, vöröshagyma makói 66-68, fokhagyma 1.78-3.30, fejeskáposzta 40-55, kol-káposzta 1.00-1.52, vöröskáposzta 1.26-1.90, savanyukáposzta 80-95, kalarábé 40-68, paraj 3.10-4.45, karfiol tisztított 3.80-4.08, sütőtök 55-68, torma 4.40-7.60, zeller 1.00-1.26, cékla 50-80, pórézselvény 70-96, sárgarépa 55-70; fekete retek 60-80, kalbimbo 4.50-12.00, gomba, tömött csiperke 10.00-16.00 Ft kg-kint. Gyümölcs: alma, nemes faj 3.00-5.00, közönséges 1.70-3.50, aszalt alma 1.90-3.00, körte, nemes faj 2.54-5.70, közönséges 2.30-3.20, narancs sárgabélű 12.40, aszalt szilva 6.00-8.00, szilva 5.00-7.00, citrom db. 1.10-1.60, dió héjas 8.00-9.50, dióbél 24.00-28.00, só étkezési 1.70, cukor szabadforg. 6.00-6.80, mák 7.60-9.00, méz 10.00-12.00, rizs, szabadforg. 8.60, őrölt paprika 16.70-35.60 Ft kg-kint. /MTI/

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás

1949. március 5.

10 óra 50 perc

Készül a magyar nehézipar a moszkvai vásárra

ME KM & Gy Bn A Nehézipari Igazgatóság üzemei együttesen vesznek részt a moszkvai vásáron, hogy bemutassák a szovjet népnek a magyar nehézipar világviszonylatban is kiváló gyártmányait. Ma nehéziparunk legnagyobb rendelője a Szovjetunio, s a moszkvai kiállításon a magyar nehézipar kiállítja azokat az árucikkeket is, amelyekből a jövőben komoly megrendelésekre számíthatunk. A MAVAG több jelentős gyártmányát, különféle szivattyúkat, próslőgfúró gépeket, osizológépeket, szegőeselőkalapácsokat és bányafejtőkalapácsokat állítja ki a moszkvai vásáron.

A magyar mozdonygyártást a MAVAG világhírű mozdonytipusának, a 424-sorozathoz tartozó mozdony kicsinyített mása képviseli majd. Kiállítják a Ganz-vagongyár által gyártott motoros-vonat mintadarabját. A motorosvonathoz a kerékpárokat és egyéb vasanyagokat a szocialista munkaversenyt megindító Diósgyőri V. gyár készítette.

A W.M. -gyár kiállítja a magyar szerszámgyártás bűszkoségeit, a csepeli gyár radiál-fúrógépeit, marogépeit és fogazómaróját.

A magyar nehézipar bemutatja elektronos gépgyártmányaink színjavát. A Ganz Villamosági Gyár motorjai mellett a Siemens kapcsolóberendezései, a Balogh-gyár transzformátorai, a Leub-gyár motorjai képviselik a magyar villamosági gépipart Moszkvában.

A moszkvai magyar ipari vásáron a magyar nehézipar bemutatja mindazokat az eredményeket, amelyeket a nehézipari dolgozók a munkaversenyben megvalósítottak. Több tízezer nehézipari dolgozó munkáját mutatjuk be a szovjet népnek. Nehéziparunk fontosságának megfelelő sullyal vesz részt a moszkvai kiállításon. /MTI/

Gázolás

Fő & Jf/Hm/Gy Bn Pénteken este a Tomcsányi-ut 23. számú ház előtt haladó 28-as villamos halálra gázolta Szabo Gábor 45 éves gyári munkást. A vizsgálat megindult. /MTI/

A Szaknancies esztergommegyei titkársága Tatabányára költözött

Tud & Mf/M/Gy Bn E s z t e r g o m, március 5.

A Szakszervezetek Országos Tanácsának Komárom-Esztergom-vármegyei titkársága Esztergomból a központi fekvésű Tatabányára tette át székhelyét. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás

1949. március 5.

11 óra 10 perc

A Gázművek önköltségesöskkentése 4,242.525 forint

Bp & Vr/Hm/Gy Bn A Gázművek dolgozói önköltségesöskkentési ankétot tartottak, amelyen a különböző osztályok előterjesztették önköltségesöskkentési terveiket. Ezek szerint a megtakarítási előirányzat erre az évre összesen 4,242,525 forint. Ehhez a megtakarítási összeghez az üzem gázelszámolási főosztálya 120,000 forintot, a gázszolgáltatási főosztály 315,000 forintot, a gázelosztási főosztály 133,000 forintot, a tofóelési főosztály 5,340,000 forintot, a melléktermékek főosztálya 150,000 forintot, a jéltéti osztály 36,000 forintot és a Révész-utcai tüzelőtelep 140,000 forintot szolgáltat. Az értékeslet egyhangú lelkesedéssel táviratban üdvözölte Diósgyőr dolgozóit, a szocialista munkaverseny megindítása alkalmából. /MTI/

A Bábolnai Állami Gazdaságok NV elfogadta a Mezőhegyesi Állami Mezőgazdaságok NV dolgozóinak munkaverseny kihívását

Mi/Mi/Gy Me Bn A Bábolnai Állami Gazdaságok NV dolgozói elfogadták a Mezőhegyesi Állami Mezőgazdaságok NV dolgozóinak kihívását szocialista munkaversenyre.

Hét pontból álló munkatervükben a legalacsonyabb önköltségi árak mellett a legmagasabb mennyiségi- és minőségi termelés megvalósítását vállalják. Megfelelő normákat vezetnek be, új munkamódszerekkel öskkentik a kézi munkások önköltségét, vállalják a talaj előkészítést, a vetési, ápolási és betakarítási munkáknak kifogástalan olvégzését az ütemterv szerint. A megmunkáláshoz szükséges munkanapok öskkentésével a Nemzeti Vállalatnak 250,000 forintot takarítanak meg. A vállalt versenyponatok közt szerepel még az állatállomány szaporításának fokozása és az állatállomány hatathatos védelme a fertőző betegségek ellen. /MTI/

Az ország első női termégbizottja

Kir & Fe/Fe/Gy Me Bn D e b r e c e n, március 5.

Mencs János polgármester a pénteki közigazgatási napon bejelentette, hogy a városi termégbizottti teendőket ellátásával Kobzos Irént, a debreceni Gabonahivatal eddigi vezetőjét bízta meg. Kobzos Irén az ország első női termégbizottja. /MTI/

S.

Megkezdődött a közalkalmazott-kongresszus

N. & Hm/Gy Bn Szombaton reggel kezdődött meg a Magyar Közalkalmazottak Országos Szabad Szakszervezetének II. kongresszusa. Az Újvárosháza közgyűlési termét erre az alkalomra vörös és nemzetiszíni drapériákkal, Lenin, Sztálin, Rákosi Mátyás, Szakasits Árpád és Apró Antal arcképeivel díszítették fel. "Népköztársaságunkban népi közigazgatást!" - "Több nőt a közigazgatás vezető állásaiba!" - ezek a kongresszus jelszavai.

Ajtai Miklós miniszteri tanácsos megnyitóbeszédében vázolta azokat a feladatokat, amelyek a közalkalmazottakra várnak az új típusú népi közigazgatás megteremtésében és kifejlesztésében. A mi munkánkban is meg kell teremtenünk azt a szellemet - mondotta - amely a munkaversenyhez hasonlóan meggyorsítja a szocializmus építését. Ugy kell dolgoznunk, hogy elősegítsük az öntudatában megerősödött, magasabb képzettségű, felelősséget vállaló új közalkalmazotti kar megteremtését. Szakszervezetünk elsőrendű feladata fokozott harc a közhivatalokban a rekedt minden megnyilvánulási formája ellen. Különösképpen feladatunknak kell tekintenünk a bürokrácia felszámolását.

Az MDP képviselőjében Ujhelyi Szilárd, a Párt kulturális osztályának a vezetője köszöntötte a kongresszust, tolmácsolva Rákosi Mátyás üdvözlését. A kongresszus résztvevői felállva, percekig viharosan ünnepelték a magyar dolgozó nép vezetőjét, idézve Sztálin megállapítását, amely szerint a szakszervezeteknek hajtószijaknak kell lenniük, amelyek közvetítik azt az energiát, amelyet a motor termel. A motor a Magyar Dolgozók Pártja. A szocializmus építéséhez erős hajtószijakra van szükség. Fontos, hogy a közalkalmazottak széles tömegei beálljanak a szocializmus építésének nagy munkájába.

Seprényi László a VAOSZ nevében szólalt fel s üdvözölte a kongresszust. Kiemelte, hogy a jó munka érdekében szükséges, hogy az állami és városi közalkalmazottak közös szakszervezetben oldják meg feladataikat.

Hajman János a Vasas Szakszervezet képviselőjében mondott üdvözlő beszédet. Kiemelte, hogy a vasasok a felszabadulás óta új és új kádereket adtak a közalkalmazotti karnak, még sok és ütőképes káderrel kívánják erősíteni a közalkalmazottak sorait. Végül kijelentette, reméli, hogy az ipari munkásság által megindított munkaversenynek hatásai a közalkalmazottaknál is jelentkezőnek.

/Folyt. köv./

S.

Mozgósítsuk mindán erőnket a szocialista értelmiség kiakadályozására - Megkezdődött a MEFESZ második választmányi ülése

Fekete/Vá Bn Szombaton délelőtt ünnepélyes keretek között nyílt meg a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Egységes Szervezetének II. választmányi ülése. Az ülésen különböző karnak kiküldött delegáltak részt. A termet vörös és nemzetiszíni zászlókkal díszítették, az emelvény felett pedig Rákosi Mátyás nagyított arcképe helyezték el. A falakon lévő feliratok az egyetem új szellemét tükrözték vissza. "Eljön Rákosi Mátyás vezetők, tanítók, példaképünk", "Több és jobb tanulással a szocialista értelmiség kialakításáért", "Előre az egyetemi munka erkölcs megszilárdításáért" hirdetik a feliratok.

Az ülést Harsányi László, a Technikus Kör elnöke nyitotta meg, majd Szalai Béla, a MINSZ alelnöke tartott politikai beszámolót.

Halász József, a MEFESZ elnöke tartott ezután beszámolót a MEFESZ fél éves munkájáról.

- A legutóbbi vála sztmányi ülés épen hat hónappal ezelőtt ült össze - kezdte beszámolóját - azóta jelentős fejlődés, átalakulás ment végbe a magyar társadalomban és gazdasági életben. Népi demokráciánk nyílt és álcázott ellenségeit jó részben felszámoltuk, dolgozó népünk vezetője, a munkáosztály hatalma megszilárdult, országunk irányításában a magyar nép legkövetkezősebb és legbiztosabb vezetője, a Magyar Dolgozók Pártja döntő súlyra tett szert. Hazánk minden dolgozóját a szocialista társadalmi rendet építő Népfrent fogja szoros egységbe. A magyar ifjúságot: munkásfiatalokat, parasztfiatalokat, diákokat egyre erősödő magyar ifjúsági szervezetünk, a Magyar Ifjúság Népi Szövetsége forrasztja és szorítja és neveli nagy példaképünk, a Lenini Komzomol utján, a magyar szabadságharc fiataljainak, az elnyomás ellen harcoló mártírjainak, Ságvárinak, Patakinak példáján a magyar nép szolgálatára.

- Az egyetemi mozgalom szervezete része a magyar társadalomnak, tehát munkánk irányát, szervezeti feladatait e szerint kell meghatározni. Ma arról kell itt beszélnünk, hogy mit jelent egyetemi mozgalomunk számára népi demokráciánk, amely a proletárdiktatúra funkcióit tölti be. Ennek megfelelően kell meghatározni feladataink súlypontját, kell kidolgozni új munkamódszereinket.

Ezután Halász József a MEFESZ fejlődéséről beszélt, ismertette, hogy 24,000 beiratkozott egyetemi hallgatóból 16,000 tagot vettek fel.

/Folyt. köv./

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1949. március 5. 11 óra 30 perc

/Mozgósítsuk minden erőnket. I. folyt./ FE/Jné/Gy Bn

A mozgalom vezető helyeire - mondotta - kari szervezeteink élére, a legjobb egyetemi hallgatók kerültek és eltűnt a hivatásos diákpolitikás, aki a diákmozgalom mellett elhanyagolta szakmai tevékenységét.

A továbbiakban a klerikális reakció elleni harcra beszélt, hangsúlyozva, hogy az egyetemi ifjúság tagjai között nem talált támogatásra a klerikális reakció.

Elmondotta Halász József, hogy több mint 10.000 egyetemi hallgatót rendszeresen foglalkoztató tanulóör-hálózatot építettek ki és az egyetemi tanulmányi eredmények igazolják a tanulóör munkájának eredményét. Ezután foglalkozott a MEFESZ kari szervezeteinek hibáival.

A további feladatokról szólva kijelentette, hogy a második félévben munkájuk célja a szocialista szakemberek nevelése és erre az egész szervezetet rá fogják állítani. Nekünk, egyetemi hallgatóknak is - mondotta - harcba kell indulnunk a tolnácsok fokozásáért, a tanulmányi színvonal emeléséért. A szocializmus építése több és felelősebb munkát, nagyobb felkészültséget, jobb munkamódszereket jelent.

- Az egész magyar ifjúság a szocializmus építésére mozgósította erőit - mondotta befejezésül. - Erre indultak el a munkásfiatalok brigádjai az üzemekben, a parasztfiatalok a tavaszi vetési terv teljesítéséért falvainkban, erre a nagy feladatra indul most az egyetemi ifjúság is. A közös cél érdekében végzett munkánk során szoros egységbe kapcsolódunk össze az egész magyar ifjúsággal és kerülünk közel példaképünkhöz, a lenini Komszomolhoz. Mozgósítsuk minden erőnket a szocializmus építésének meggyorsítására, a tanulmányi színvonal emelésére, a munkaerőkölcsönös megszilárdítására, a szocialista szakértelmiség kialakítására.

Halász József nagy tapsal fogadott beszéde után Madarász Tibor, a szervezési osztály vezetője tartotta meg szervezési beszámolóját.

/Folyt. köv./

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás 1949. március 5. 11 óra 45 perc

A református egyház küldöttsége a köztársasági elnökönél

ME & Hm/Gy Bn Szakasits Arpád köztársasági elnök kihallgatáson fogadta a református egyház küldöttségét, akik Révész Imre, Brezsky Albert püspökök és Szentpéteri Kun Béla főgondnok vezetésével keresték fel. Révész Imre tiszántúli püspök üdvözölte az elnököt, majd a következőket mondotta:

A debreceni és tiszántúli, de vele együtt az egész magyar reformátusságnak mély hálóját kívántuk tolnácsolni a magyar államfő előtt azért az egész magyar nép békességére és örömeire szolgáló nagylelkű elhatározásért, hogy a magyar köztársaság törvényhozása és kormánya kezdettől fogva jelentős támogatást biztosított a háboruban megsérült templomok és egyházi épületek helyreállítására. Meghatva mondunk köszönetet azért, hogy debreceni nagytemplomunk belső helyreállítása már egy esztendővel ezelőtt a régihez móltó, egyszerű és izléses puritán szépségében a magyar állam bölcsességéből megtörténhetett és a régi szabadsággal hirdethetjük Krisztus teljes és tiszta evangéliumát arról a történelmi helyről, ahonnan az már négy száz esztendeje hangzik.

Szimbolikus jelentősége volt és van ma is annak, hogy a magyar történelem egyik legdicsőbb fegyverténye a debreceni nagytemplom falai között játszódott le. Itt mondta ki 1849-ben a magyarországi országgyűlés a Habsburgok trónfosztását a templomba gyűlt sok ezer főnyi közönség és ezen keresztül az egész szabadságharcát vivo nemzet színe előtt. Ennek a sorsdöntő, jelentőségében máig sem elhalványult eseménynek századik évfordulóját üljük április 14-én. Ez alkalommal jelentjük be, hogy amennyiben a kormánynak szándékában áll a napon erről a centenárius évfordulóról országos jelentőséggel ünnepélyes megemlékezést tartani, szívesen készséggel bocsátjuk rendelkezésre az ünnepély színhelyéül Nagytemplomunkat és ezzel is követni akarjuk száz év előtti debreceni őseink nemes példáját.

A köztársasági elnök nagy megértéssel fogadta az elmondottakat, biztosította a küldöttséget támogatásáról, majd hosszabb ideig beszélgetett a küldöttség tagjaival. /MTI/

T

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás 1949. március 5. 12 óra 15 perc

Időjárás jelentés

& Gy Bn A Meteorológiai Intézet jelenti március 5-én, szombaton délután:

A hideg sarkvidéki eredetű légtömegek uralma szárazföldünkön az atlanti partokat leszámítva változatlanul tovább tart. Európa jó részén egész napon át fagypontra alatta van a hőmérséklet. Ma reggel Madridot és Lisszabont kivéve valamennyi fővárosból fagypontra alatti hőmérsékletet jelentettek. Különösen erős a hideg Skandináviában, ahol mínusz 20 - 25, helyenként mínusz 30 - 35 fokot jelentenek. Firenzében mínusz 11, Milanóban mínusz 7, Rómában mínusz 5 fok volt, Sziciliában pedig havazott. A meleg légtömegek nyugaton Anglia, délnyugaton Spanyolország, délkeleten Ukrajna felől igyekeznek előrenyomulni, de csak igen lassan sikerül tért hódítaniuk. Hazánkban a harmadik napja tartó erős északnyugati szél mérséklődött. A hőmérséklet pontokon csak egy-két helyen emelkedett az olvadáspont fölé, ma reggelre a Dunántul -4 - 6, az Alföldön -7 - 9, Egerben mínusz 10 fokra süllyedt. Sokfelé volt havazás, jelentősebb mennyiségben azonban csak az ország keleti felében, de itt is csak egy-két millimétert tett ki a csapadék mennyisége. Bácsalmás, Szeged, Orosháza, Szarvas, Nagykőrös, Szolnok, Jászapáti és Eger környékét 3-4, helyenként 5 cm-es összefüggő hóréteg borítja. A hideg idő következtében a Duna mellékfolyóin és a Balatonon megindult a jégképződés. Budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 2.5 fokkal, a légnyomás napi középértéke 6.7 mm-rel alacsonyabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapesten szombaton délután a hőmérséklet mínusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, gyengén emelkedik.

Várható időjárás vasárnap estig: Élénk, helyenként erős északnyugati, északi szél, változó felhőzet, többfelé fűtő havazás. A hideg idő tovább tart./MTI/

Autóbusz a rákosi motorkerékpárversenyhez

Bp & Vr/Hm/Gy Uj Bn A BESZKART közli, hogy március 6-án, vasárnap a rákosi gyakorlóterén tartandó motorkerékpárversenyhez a Keleti-pályaudvartól a 14-es jelzésű autóbuszjáratral lehet közlekedni./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

20. kiadás 1949. március 5. 12 óra 20 perc

Szlováknyelvű irodalmi tanszékét létesítenek a budapesti Pedagógiai Főiskolán

ME & Hm/Gy Bn A vasárnap ünnepélyes keretek közt megnyíló békéscsabai körzeti iskola és kollégium létesítését további lépések fogják követni a kultuskormányzat részéről a szlováknyelvű iskolázási lehetőségek biztosítása terén. Biztosítani kell ugyanis a hazai szlovák lakosság, elsősorban a szlováknyelvű munkásság és dolgozó parasztság gyermekeinek teljes anyanyelvi iskoláztatását. Nemsokára további körzeti általános iskolák és kollégiumok nyílnak meg nemzetiségi területeken, így Zemplén, Nógrád és Szabolcs vármegyék egyes központi helyein.

Biztosítani kell továbbá, hogy a szlováknyelvű általános iskolát végzett gyermekek magasabb tanulmányokat is folytathassanak anyanyelvükön. Ezért a békéscsabai szlovák gimnáziumot, mely idáig csak jogilag létezett, fokozatosan kiépítik. Ugyancsak biztosítani kell mindezeknek az iskoláknak a számára a megfelelő tantervet és ezért a jövő tanévben szlovák nyelvi és irodalmi tanszékét állítanak fel a budapesti Pedagógiai Főiskolán. Ezen a tanszéken elsősorban a szlovák nyelvi területen működő pedagógusokat képzik, de természetesen résztvehetnek munkájában mindazok, akik szak tárggyul választják a szlovák nyelvet és irodalmat. Hogy a szlovák képzésben részesülő pedagógusoknak a gyakorlati tanítás módszerének elsajátítását lehetővé tegyék, a főiskola mellett gyakorló jellegű szlovák nyelvű általános iskolát szerveznek./MTI/

A Szovjet Kultura Hónapja Debrecenben

K1r / Mf/M/Gy Uj Bn A Szovjet Kultura Hónapja keretében a debreceni zenepedagógusok munkacsoportja és a városi zeneiskola szovjet zeneszerzők nálunk kevésbé ismert műveit mutatta be. A zenepedagógusok még két orosz hangversenyt rendeznek. Ugyanekkor a "Kisunokám" című szindarabot és az "Egy igaz ember" című szovjet filmet mutatták be disztribúciókon. A-filmbemutatót a szovjet repülő hősök emlékművének ünnepélyes megkoszorúzása előzte meg./MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 21. kiadás 1949. március 5. 12 óra 30 perc

A dolgozó tömegek kulturáliságát ki kell elégíteni - Szakasits Árpád teán látta vendégül a magyar irodalmi élet kiválóságait

Gá/Sp/Gy Bn Pénteken délután Szakasits Árpád köztársasági elnök teán látta vendégül a magyar irodalmi élet kiválóságait. Az összeövetelen élénk vita nyílt meg a magyar irodalmi élet problémáiról. Mindenekelőtt a köztársasági elnök üdvözölte a megjelenteket és hangoztatta, hogy az összeövetel célja: tisztázni kulturpolitikai frontunk alapvető kérdéseit és megvizsgálni azokat a gátló körülményeket, amelyek fejlődésünket akadályozták, hogy így közös megvitatás alapján előbbre vigyük szellemi életünk fejlődését.

- Köztudomása - hangoztatta Szakasits Árpád - hogy a mai magyar irodalom, zene, képzőművészet, film és színház fejlődése lényegesen elmaradt politikai, gazdasági és társadalmi fejlődésünk mögött és nem tükrözi vissza azt az alapvető forradalmi változást, amelyen országunk, dolgozó népünk a felszabadulás óta átment. Különösen fontos annak a kérdésnek a felvetése az irodalommal kapcsolatban, amelynek hivatása, hogy a legszélesebb tömegekhez szóljon. Ma, az oka annak, hogy a mai magyar irodalom még nem termelte ki azokat az írói és költői alkotásokat, amelyek mai életünket hiven tükröznék vissza, a társadalmi rendünknek a szocializmus felé való haladását ábrázolnák? Ezeknek a műveknek pedig vitathatatlanul óriási jelentőségük volna az új szocialista társadalom, az új szocialista embortípus kialakításában.

A vitához elsőnek Horváth Márton, a Szabad Nép felelős szerkesztője szólt hozzá. Megállapította, hogy a probléma nem új. Felszabadulásunk óta minden vonalon felvetettük már ezt a kérdést és alig van terület, ahol ne értünk volna el komoly eredményt. Csupán az irodalom az, ahol hallatlanul elmaradtunk az élet mögött. Pedig az elmúlt évtizedek alatt nagyon sok esetben az írók és a költők voltak azok, akik élén jártak a fejlődésnek, tuljuttak a börtönfalakon és utmutatásukkal, írásaikkal hozzásegítettek bennünket a börtönfalak lörcöboléséhez.

- Ma, amikor az ország építése van napirenden, úgy látszik, mintha íróink ezzel a feladattal nem tudnának megbirkózni. Talán örömmel lehetne megállapítani ezt olyan formában, hogy a szocialista versenyben a dolgozók lelkesedése valahogy legyőzte az író fantáziáját. Ha a múltban előttünk jártak, a harci célkitűzések előtt is, most valahogy hátul kullognak. Ez azt mutatja, hogy ennek a forradalmi átalakulásnak az írása olyan hallatlanul nagy, olyan jelentékonny és mély a változás, hogy az írók fantáziája úgy látszik, nem tudja követni.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 22. kiadás 1949. március 5. 12 óra 40 perc

/A dolgozó tömegek kulturáliságát...1.folyt./ Gá/Sp/Gy Bn

Persze ebbe nem nyugodhatunk bele, íróinknak mindent el kell követniük, hogy az az elszakadás, amely a nép és a művészet között bekövetkezett, megszűnjék. Most, hogy az újjáépítésben már elérkeztünk arra a fokra, hogy a fizikai éhséget meg tudtuk szüntetni, a dolgozó tömegekben új éhség jelentkezik: éhség a kultúra, az irodalom iránt. S ha a mi íróink a népet ebben az éhségében magára hagyják, ez azt a veszélyt jelenti, hogy a giccs és a dilettantizmus, mint a reakció fegyverei hódíthatnak. Íróinknak tehát mindent el kell követniük, hogy a mai élet problémáival foglalkozva, világosan utat mutassanak. Ehhez pedig az szükséges, hogy ők maguk is tanuljanak: nem elég a mesterség ismerete, nem elég a felületes politikai tájékozottság, meg kell tanulni új társadalmunknak a szerkezetét, hogy tájékozódni tudjunk. Ha ezt a munkát jól végezzük, feltétlenül eredményeket érünk el.

Illyés Gyula azt a véleményét hangoztatta, hogy a XIX. században valóban az írók voltak azok, akik a politikusok előtt jártak. Marx, Engels és a többi szocialisták valóban az írók munkájából merítették azt a valóságot, amelyre ráépítették elméleteiket és a jövő felé mutató elveiket. Most azonban, hogy a tettek ideje következett el, megfordult a szerepkör és most a politikusoknak kell cselekedniük. Szerinte egy ki nem alakult, változó társadalomban az író nem is alkothat maradandót.

Lukács György egyetemi tanár volt a következő felszólaló. Illyés Gyulának válaszolva megállapította, hogy a társadalom ma valóban átalakuláson megy keresztül, de éppen az mutatja meg az igazi írókat, hogy ebben az átalakulásban ne kaoszt lásson, aminek a leülepedését meg kell várnia, hanem egy új világ, egy új ember megszületését, amely minden írókat, mint írókat, szenvedélyesen kell, hogy izgasson. Az új ember nem magától születik meg, hanem szakadatlan harcban, a régi elleni harcban. Itt van ez az óriási téma, amelyet a magyar irodalom nem használt ki kellő mértékben, olyan mértékben, mint ahogy ezt írói tehetsége megengedné. Nem volt még nagy irodalom - hangoztatta Lukács György - amely ne a kor nagy szellemi áramlatainak komoly ismeretén épült volna fel. Sok írónk abban a tévhitben él, hogy elkülönítheti magát a kor legnagyobb szellemi áramlataitól és azt hiszi, hogy a politika nem érinti az ő írói mivoltát. Ez a visszavonulás temeli ki az irracionalista irányzatokat, amelyek az ellenforradalom malmára hajtják a vizet. Az igazi író célja tehát csak a világnézeti elmélyülés és tudatosodás lehet, amelyen keresztül megértheti a kor problémáit.

/Folyt.köv./

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23. kiadás 1949. március 5. 12 óra 55 perc

/A dolgozó tömegok kulturéségét...2. folyt./ Gá/Jné/Gy Bn

Darvas József arra mutatott rá, hogy a népi írók sok tekintetben helytelen uton jártak és a dolgok nem úgy alakultak, ahogy ők elképzelték. Emiatt azután többen - makacsul ragaszkodva régi elképzéseikhez - ma egy bizonyos elszakadás irányába mennek. Darvas a népi írók multbelli magatartását vizsgálva, rámutatott arra, hogy ők az urbanizmus elleni harc során, helytelenül, a külön paraszti ut keresésével, a munkás sággal is szembekerültek és írói magatartásukat a paraszti romantika irányába fejtették ki. Az átállás a régi elképzésekből természetesen nem könnyű, de írói magatartásunkban nem lehetünk előre másképen, mint ha megtesszük ezt a lépést és teljesen levetjük a régi téveszméinket politikailag is. Illyés Gyula álláspontja nem fogadható el, mert az átalakulás 20-30 osztendeig is tart, tolve harcokkal és ezekből a harcokból az író nem maradhat ki.

Devecseri Gábor, Illyés Gyula saját verséből idézve, ráfoltta meg Illyés állításait.

Major Tamás egyes írók hibáját abban látja, hogy ők az ellenséget nem a haladás ellenségeiben, hanem a kritikusokban látják. Fokozottabb munkára hívta fel a drámaírókat és rámutatott arra, hogy a témák egyszerűsége az uton hevernek.

Háy Gyula a kritikusokat hívta fel, hogy a műveket a nagy összefüggésekben bírálják, majd rámutatott arra, hogy az új magyar filmek sikere arra kötelezi az írókat, hogy ezen a téren is fokozottabban támogassák munkájukkal a magyar kulturát.

Az ifju irónemzedék nevében Agózel Tamás szólalt fel és hangoztatta, hogy valóban a témák az uton hevernek. Számunkra az az érdekes, hogy szocialista munkaverseny folyik, vagy hogy két év előtt hogy győztük le az infláció nyomorát, vagy hogy milyen élet folyik a traktorállomásokon. A mi számunkra a mai élet megnyilvánulásai érdekesek és csakis ezek érdekesek. Mi érdekesebb lehet számunkra, magyar írók számára, minthogy a társadalom folyton fokozódó változását meg- ragadjuk és le-egészítsük? A magyar néppel együtt mi írók is felszabadultunk és semmi szenvedélyesebben nem érdekel bennünket, csak az, ami ma történik. Erről írunk és erről igyekszünk még többet írni.

A baráti légkörben lefolyt vitához a fentieken kívül még hozzászóltak Kassák Lajos, Balázs Béla, Barabás Tibor, Boka László és Veres Péter. A felszólalások után Szakasits Árpád megállapította, hogy az össze- jövetel rendkívül termékeny volt és további hasonló viták szükségesek ahhoz, hogy a magyar irodalom elfoglalja ismét méltó helyét a magyar dolgozó, hatalmas munkája mellett. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás 1949. március 5. 13 óra 10 perc

Vizállásjelentés

& Gy Bn Az Országos Vizgazdálkodási Hivatal vizrajzi osztálya jelenti:

A Duna Gombosig apad, lejjebb árad, igen alacsony vízállásu. A Duna vízének hőmérséklete Komáromnál 0, Budapestnél 0, Mohácsnál 1.5 fok. A mai dunai vízállások: Schafding 186 cm 9 %, Aschach 119 cm 5 %, Linz 107 cm 7 %, Struden 160 cm 11 %, Krems 178 cm 9 %, Bécs 148 cm 13 %, Pozsony 179 cm 11 %, Oroszvár 162 cm 14 %, Dunaremete 234 cm 14 %, Gönyű 128 cm 17 %, Komárom 126 cm 13 %, Esztergom 126 cm 14 %, Budapest 172 cm 15 %, Duna-pentele 158 cm 13 %, Dunaföldvár 109 cm 18 %, Paks 159 cm 16 %, Baja 238 cm 18 %, Mohács 254 cm 18 %, Bezdán 100 cm 19 %, Apatin 138 cm 19 %, Gombos 135 cm 17 %, Ujvidék 90 cm 18 %, Zimony 55 cm 21 %, Gázlómélységek a magyar Dunán: 1745 km-nél 22.5 dm, 1725.5-nél 23.5 dm, 1720.5-nél 21.5 dm, 1719-nél 22.5 dm, 1714-nél 24.5 dm, 1683-nál 22 dm, 1679.5-nél 24 dm, és 1670-nél 21 dm.

A Dunán a jég Komárom alatt Erosig zajlik.

A Rába Szentgotthárdnál minusz 56 cm 9 %, Györmény 140 cm 12 %, A Dráva Zákányánál minusz 2 cm 12 %, Barcsnál 41 cm 14 %, Drávaszabolcsnál 1 66 cm 13 %, A Rábán a jég áll.

A Tisza Vásárosnaménynél és Zenta-Titel között árad, máshol apad. Tiszafüredig igen alacsony, lejjebb alacsony vízállásu. A Tisza vízének hőmérséklete 0 fok. A mai tiszai vízállások: Tiszabecs minusz 64 cm 10 %, Vásárosnamény minusz 72 cm 13 %, Tokaj 19 cm 19 %, Tiszafüred 10 cm 21 %, Szolnok 24 cm 24 %, Csongrád minusz 30 cm 25 %, Szeged 27 cm 24 %, Titel 98 cm 24 %, A Tiszán a jég végig zajlik.

A Szamos Csengerénél minusz 18 cm 11 %,

A Bodrog Sárospataknál 128 cm 21 %, A Hernád Hidasnémetinél 10 cm 11 %, A Borottyó Borottyóújfaluánál minusz 123 cm 4 %, A Körösök Körösszakállánál minusz 25 cm 12 %, Békésnél 10 cm 15 %, Gyománál minusz 32 cm 11 %, A Maros Makónál 1 cm 9 %, A Mellék-folyókán a jég helyenként áll, helyenként zajlik.

A Balaton Siófoknál 60 cm 46 %, Siófoknál a jég áll. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25. kiadás

1949. március 5.

13 óra 45 perc

Munkaverseny-kihívások a vidéken

Tud & Mf/A/Gy ME Uj Bn Tovább terjed az országos munkaverseny. A március elsejével indult országos munkaverseny lendülete egyre nagyobb méretekben terjed át az ipar és mezőgazdaság legkülönbözőbb ágaira. Hogy mezőgazdaságunkban is mennyire elevenen hat a szocializmus építésének eszméje, bizonyítja az, hogy az ország földművesszövetkezeteit szinte egyidőben hívta ki a tízhónapos munkaversenyre három általános szövetkezet: a baji, a nagykőrösi és most a nyírsahelyi.

Az itteni - legfejlettebb típusú - termelő-csoport versenyfelhívása szerint "a termelési versenyt az nyeri meg, aki hamarabb teljesíti a tavaszi mezőgazdasági munkát, legtöbb gépet és műtrágyát használ és minőségileg a legjobb vetőmagot termeli, az aratási és betakarítási, a tarlóhántási, őszi szántási, és vetési munkát leg hamarabb végzi el és a legtöbb szerződéses ipari növényt termeli."

A tolnamegyei államépítészeti hivatalnál a személy- és tehergépkocsivezetők takarékosági versenyt, a makadám építő-csoportok uthangorolási-, burkolási és aszfaltjavító versenyt rendeznek.

De bekapcsolódnak a versenybe a magyar nevelők is: A Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezetének soproni csoportja népes taggyűlésen elhatározta, hogy a "Nevelj jobban"-mozgalom keretében elfogadja Szabolcs-megye pedagógusainak versenykihívását.

Somogy-megyében a tejlüzemek dolgozó, a munka-brigádok átcsoportosításával, az államosított villamosművek, a vízmű és csatornatelep dolgozó észszerszűsítő eljárások végrehajtásával dolgozták ki az új versenypontokat. /MTI/

Aláírták a magyar-egyiptomi árucseregyezményt

KerM & Jné/Gy ME Bn Magyarország és Egyiptom között egyéves árucsereforgalmi és fizetési egyezményt írtak alá. /MTI/

"A kínai nép szabadságharca" - Solyom altábornagy előadása a MDP Politikai Akadémiáján
ME & Hm/Gy Uj Bn A Magyar Dolgozók Partja Politikai Akadémiáján március 9-án, szerdán délután fél 6 órakor Solyom László altábornagy, a honvédezek főnöke tart előadást "A kínai nép szabadságharca" címmel a Kossuth-moziban /V. Váci-ut 14./ A nagyjelentőségű előadási szeleskörű érdeklődés előzi meg. Belépés meghívó nélkül is. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26. kiadás

1949. március 5.

14 óra 10 perc

Megkönnyítették a vetőmag céljára szolgáló napraforgómag forgalmát

KÖH & Jné/Gy ME Bn Az Országos Közellátási Hivatal új rendelete értelmében a gazdálkodó, a földadó, a természetszolgáltatási kötelezettség és mezőgazdaság-fejlesztési járulék beadása után fennmaradó napraforgómagját vetőmag céljára 1949. június 30. napjáig más gazdálkodónak külön engedély nélkül eladhatja. A vetőmag céljára eladott napraforgómagot az eladó gabonalapjának V. táblázatába kell bejegyezni és a vevővel az átvételt igazoltatni. Az eladó a vevő gabonalapjába jegyzi be a napraforgómag átadását. A vetőmag céljára vásárolt napraforgómag szállításához a szállítási igazolványt a gabonalapra vezetett bejegyzés alapján az elszállítás helye szerint illetékes községi előljároság adja ki. A nemzeti vállalatok által szállított olomzárolt napraforgó vetőmag június 30-ig tengelyen szállítási igazolvány nélkül szállítható. /MTI/

Szülői munkaközösségek és vidéki MNDSZ-szervezetek válasza a kultuszminiszter felhívására

VKM & Hm/Gy Uj Bn Még mindig tömegével érkeznek a vallás- és közoktatásügyi miniszter hamba a táviratok amelyekben a vidéki iskolák szülői munkaközösségei és a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének vidéki szervezetei állást foglalnak Ortutay Gyula miniszter emlékezetes felhívása mellett. A békéscsabai, cservási és mezőberényi iskolák szülői munkaközössége, a kumadarasi, jászjákóhalmai, jászszent-andrási, vezsényi és nagyrévi MNDSZ-szervezetek válaszukban közlik, hogy minden tőlük telhetőt megtesznek a dolgozók gyermekeinek továbbtanulása biztosítására. /MTI/

Műszaki ankétot rendezett a főváros vezetősége
Bp & Vp/Hm/Gy Bn A főváros vezetősége műszaki ankétot rendezett, amelyet Bognár József polgármester elnökölt. Megnyitójában arról beszélt, hogy meg kell változtatni a főváros műszaki közigazgatásának szerkezetét s az egész műszaki közigazgatást át kell állítani azoknak a politikai és társadalmi változásoknak a nyomán, amelyek Magyarországon végbementek és az országot népi demokráciává, a szocializmus felé haladó országgá emelték. Rados Karmél tanácsnok hangoztatta, hogy a főváros műszaki igazgatása átszervezésének politikai jelentősége is van, majd megállapította, a dolgozók legégetőbb kérdése a lakáskérdés. A dolgozó, részérső korszerű lakásokat kell építeni a főváros központjában és meg kell szüntetni azt az állapotot, hogy a munkások a kultúrától és a közélettől távol éljenek. Az értekezleten többen felszóltak, majd Fodor Gyula alpolgármester a felszólalásokra válaszolva ki jelentette, jó munkát csak akkor lehet végezni, ha a tervezésben és a végrehajtásban minden dolgozó részt vesz. A nagy feladatok elvégzésére olyan szakemberekre van szükség, akik szakmai tudásuk mellett érzelmileg is a szocializmust építik. /MTI/

Rákosi Máttyás beszéde az MDP Központi Vezetőségének ülésén

§ Gá/Gy Bn

-Tisztelt Központi Vezetőség!

Legutolsó ülésünk óta eltelt három hónapot a magyar népi demokrácia és benne a Magyar Dolgozók Pártjának további megerősödése jellemezte. Beszámolómban a megerősödéssel kapcsolatban részletesen foglalkozni akarok a Függetlenségi Népfront megalakulásával, a Mindszenty-kérdéssel, az öt éves törvünkkel, mint a fejlődés jellemzőjével és végül Pártunk problémáival.

A magyar köztársaság létrehozásának hároméves évfordulója alkalmából megalakult a Magyar Függetlenségi Népfront, megválasztotta ideiglenes Országos Tanácsát és kinyilatkoztatta azokat az elveket, amelyek alkalmasak arra, hogy a magyar dolgozó nép demokratikus erőinek szorosabb összefogásával továbbvigyük sokat szenvedett nemzetünket a felemelkedés és a boldogulás útján. A Függetlenségi Népfront nyilatkozata újra megerősítette azt a felismerést, hogy a magyar kommunisták, a Magyar Dolgozók Pártjának a programja a legjobban utmutatás népünk felvirágoztatására. Ezen a felismerésen alapszik az a törekvés is, mely az elmúlt négy esztendő tapasztalatai alapján ki akarja rekeszteni az idejétmúlt, a demokrácia ellenségeinek aknamunkáját megkönnyítő pártversengést. Ebből a felismerésből folyik az az egyre erősbbödő követelés is, hogy a demokratikus erők összefogása az eddiginél legyen nemcsak szélesebb, de szorosabb és fegyelmezettebb is. Ezért mondotta ki a Függetlenségi Népfront nyilatkozata, hogy a benne egyesülő politikai és társadalmi szervezetek, az általuk létrehozott Ideiglenes Tanács döntéseinek mindenben alávetik magukat és határozatait végrehajtják.

Az új Függetlenségi Népfront megnövekedett vonzóerejének bizonyítéka és eredménye a Független Magyar Demokrata Pártnak és a Radikális Pártnak csatlakozása. Ez a két ellenzéki párt az 1947-es választások óta eltelt időben meggyőződött róla, hogy a magyar dolgozó nép érdekében eredményes munkát csak azon az alapon lehet végezni, amelyen a Magyar Dolgozók Pártja és a Függetlenségi Népfront állanak. Ebből a meggyőződésből kifolyólag lecsúszott, hogy helyeslik a Magyar Függetlenségi Népfront programját és célkitűzéseit. Egyben kérték azt is, hogy vegyük fel őket a Népfrontba és adjuk meg nekik a lehetőséget, hogy az országépítő munkából kivessék részüket. /Folyt. köv./

T

/Rákosi Máttyás beszéde 1. folytatás./

§ Gá Hm Bn

- Ennek a két pártnak állásfoglalásában szerepet játszott az a felismerés is, hogy a magyar népi demokrácia eddigi vezetésével szembenálló, ellenzékiessé váló politikai egyedül és kizárólag a nép ellenségeinek, a reakciónak, az imperialisták malmára hajtja a vizet. A két párt csatlakozása nemcsak jelentős szellemi győzelem a Függetlenségi Népfrontnak, de egyben mutatója annak is, hogy sokan azok közül, akik 1947. nyarán még kételkedve, vagy ellenzéki szemmel néztek működésünkre, közben meggyőződtek álláspontjuk helytelenségéről; a magyar népi demokrácia gazdasági és politikai sikerei arra bírják őket, hogy passzív, vagy ellenséges magatartásukat feladják és politikai sikenre lépjenek a demokrácia építő erői közé. Ennek a két pártnak a csatlakozása egyben a népi demokrácia tömegbázisának bizonyos kiszélesedését is jelenti.

- Természetes, hogy a két párt csatlakozásának politikai és szervezeti előfeltételei is vannak. A jövőben ingadozás nélkül, fegyelmezetten kell követni a Függetlenségi Népfront vonalát és gondoskodni kell arról, hogy maradjanak a Népfrontba való belépésük előtt meggyőződésűek.

- A Függetlenségi Népfront létrejöttének pozitív eredményeként tekinthető a Barankovics-Tóth pártok feloszlása is. Ez a párt az 1947-es választások előestéjén a vallásos katolikus paraszti szervezeteket kapta meg. Azoktól a parasztoktól, akik reakciós egyházi körök befolyása alatt - akkor még - ellenzéki álláspontot foglaltak el, nem egy körben a népi demokráciával szemben. Abban a körben azonban, ahogy azok a paraszti tömegek közültek a demokrácia felé, meggyőződtek annak intézkedéseivel, mert belátták helyességüket, olyan mértékben szűkült ennek a pártnak az alapja és létjogosultsága.

- Az döntő feloszláshoz hozzájárult az is, hogy ez a párt fennállása óta sem kritikában, sem javaslatokban, a legparányibb hozzájárulást nem tudta adni a demokrácia építéséhez. Ezen tényező együttes eredményeképpen minden nyomas nélkül, annak tudatában, hogy a magyar népi demokrácia életében teljesen feleslegesek és szereptelencsák a Barankovics-Tóth feloszlásuk, ismétlen, újabb bizonyítéka annak, hogy hazánkban alkotni és dolgozni csak azon az alapon lehet, amelyet mi magunk le és csak a Magyar Függetlenségi Népfront szervezetén belül, mely az egész magyar demokráciát átfogja. /Folyt. köv./

L

- A MAGYAR DEMOKRÁCIA ERŐINEK NÖVEK. DÉSÉT MUTATVA MIND-
SZENTY DIDOROS LETARTÓZTATÁSA ÉS ELITÉLÉSE IS. A NYUGATI IMPERIALISTÁK
EZZEL KAPOSOLOTTAN TERMÉSZETESEN VALLÁSÜLDÖZÉS RŐL BESZÉLNEK. A MAGYAR
DEMOKRÁCIÁNAK NINC S ZÜKSÉGE ARRA, HOGY EZZEL A VÁDDAL SZEMÉH VÉDE-
KEZZÉK. AZ ÜSÖS MAGYAR EGYHÁZAK, A RÓMAI KATOLIKUSON KIVÜL, PÜSPÖKEIM
ÉS VILÁGI VIZ TÖIK NEVÉDEN ÉPPEN A MINDSZENTY- ÜÖGYEL KAPOSOLOTTAN UTA-
SITOTTÁK EL AZ ELLENSÉGES KÜLFÖLDNEK AZT A VÁDJÁT, HOGY MAGYARORSZÁGON
VALLÁSÜLDÖZÉS VOLNA, HOGY ITT NINC S VALLÁS SAADSÁG. A MAGYAR DEMOKRÁCIA
MINDEZEK KELL A VALLÁSPELEKEZETEK KELL OLYAN KÖLCSÖNÖS MÖGÉRTÉSEN ÉS ÉRGE-
DÉKENYÉGEN ALAPULÓ SZ. RZÖDÉSEKET KÖTÖTT, AM LYEK MESSZE FELÖLMÜLJÁK A
VALLÁSSZABADSÁG OYAKORLÁSA TERÉN MINDAZT, AMIT ANGLIA, AMERIKÁ, VAGY A
TÖBBI POLGÁRI ÁLLAM NYUJT.

- TUDVA LEVÖ, HOGY MI HASONLÖ MEDEGYEZÉSRE TÜREKEDTÜNK A
RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZZAL IS ÉS EZT A TÜREKVÉSÜNKT NÉGY ESZTENÖN
KERESZTÜL TÜRELMESEN ÉS MESSZEMÖNG ÖNGÖDÉKENYSÉGGEL IRYEKEZTÜNK ÉRVÉNY-
RE JUTTATNI. HA EZ A TÜREKVÉSÜNK NEM JÁRT OLYAN SIKERREL, MINT A TÖBBI
EGYHÁZNÁL, ANNAK ÖKA ELÖSÖRÖBEN ADON KERESENDÖ, HOGY A VATIKÁN TELJES
ERÖVEL AZ AMERIKAI IMPERIALIZMUS SZOLEÁLATÁRA ÉS RENÖLKEZÉSÉRE ÖÖÖSÁ-
TOTTA Ö FOLYÁSÁT. AZ AMERIKAI IMPERIALIZMUS PEDIG VILÁGURALOMRA TÜREK-
SZIK. AMERIKÁNAK KÖZÉP-EURÓPÁRA VONATKÖZÖ TERVEI KÖZÖTT SZ REBEL BAJÖR-
ORSZÁG, AUSZTRIA ÉS MAGYARORSZÁG ÖSSZEFOÖDÁSA AZ 1910-BAN ÖLÖZÖTT HADS-
BURÖ URALKÖDÖ HÁZ ALATT.

- ENNEK A TERVENEM VOLT FANATIKUS ELÖHARCÖSÖ MINDSZENTY.
EZEKÉRT A CÉLÖKÉRT SZOLEÁLTÁ KI MINDSZENTY AZ AMERIKAI IMPERIALISTÁ-
KAT, ÉZÉRT KÉNKÉDETT ÖZÁMUKRA, ÉZÉRT SZERKESZTÖTT OLYAN JELENTÉSEKET,
AMELYEK NÖVELTÉK AMERIKAI ÖAZDÁINA ÖTVÁGYÁT, ÉZÉRT ÖZÖÖLÖDÖTT AZON,
HOGY A KÖÖA VISSZA NE KÖRÖLJÖN AZ ÖRSZÁGÖA, ÉZÉRT SZERÖZTE HADSÖRÖ
ÖTTÖ HÖVÖIT, ÉZÉRT ÖÉRYETTE MÖÖ A MAGYAR DEMOKRÁCIA MINDEN TÜRVÉNYÉT,
MELY Ö TERVÉT AKADÁLYÖZTA. AZ ATHÉNI PÁTRIÁRKA MINT ÁLLAMFÖ, AKI NÉPÉT
AZ ANGÖLÖZÖS IMPERIALISTÁKNAK ELADJA, EZ VOLT POLITIKAI IDEÁLJA.

- A KATOLIKUS REAKCIÖS ÁLLAMSZÖVETSÖG AZ AMERIKAI IMPE-
RIALISTÁKNAK RÉGI, DÉÖLÖGETETT TERVE, 1942-BEN HADSÖRÖ ÖTTÖ ÖZT A TER-
VÉT AZ ÖLÖKÖLÖ AMERIKAI "FOREIGN AFFAIRS" HÖSÖDÖJAIN FEVÖTTE KI. ÉS
HOGY AZ AMERIKAI ÖGYESÜLT ÁLLAMÖK KÖRMÁNYA ÖZT A TERVÉT HELYESÖLTE,
AZT MUTATJA AZ A KÖRÖLMÉNY, HOGY MEGENÖDÖTÉK HADSÖRÖ ÖTTÖNAK, HOGY AZ
AMERIKAI HADSÖRÖGEN BELÖL ÖSZTRÁK LÉGIÖT SZERÖZHESSEN.

/FOLYT.KÖV./

S.

- Ennek a légiónak toborzó irodáját 1942.
novemberében a newyorki Broadway-n nyitották meg. Ugyanakkor
kezdtek beszerezni a volt osztrák-magyar monarchia alattvalóit,
akik az egyesült államok hadseregében szolgáltak és besorozój-
tették őket Camp Atterbury-ben, Indiana államban, nem messze
Indianapolis-tól. Maga Habsburg Öttö is ebbe a városba tette
át főhadiszállását. A légiónak csak az első zászlóaljja alakult
meg, amelyet a 101-es zászlóaljnak neveztek. kiképzését a 92-es
-négerökből álló - hadosztállyal együtt végezték. A zászlójuk
természetesen fekete-sárga volt és a személyi lapokon a születé-
si helyek így voltak bejegyezve: Budapest /Ausztria/, Szeged
/Ausztria/.

- A Habsburg légiónak nem volt hosszú élete.
annyira durván és otrombán csinálták, hogy minden érdekelt or-
szág demokratikus, sőt hivatalos örói is, tiltakoztak ellene,
ugyhogy végül 1943. tavaszán feloszlatták és tagjait az ameri-
kai hadsereg többi kétéltöébe küldték vissza.

- az az öpizöd, mely nagy sajtocenzúrázókat
köszötte sajlott le, mutatja, hogy az amerikai imperialisták-
nak ez a terve nem öi költö. az hogy Vatikán öm csak a má-
sodik világháború befejezése után kapta fel ezt a tervet, örrö
vonalhoz leg ögyetlen ötöt öly öök föli. az öz ööt öiszási
ötívén vezörörögnyök egy ööl öéséböl ööl:

- öiszási a honvédség vezörkari főnököge
II. osztályának, a felderítésnek volt a vezetője és mint ilyen,
1942-ben tagja volt annak a katonai küldöttségnek, amely a
fasiszták meghívására, szombathelyi Ferenc vezörörögö, az
akkori honvédség vezörkar főnökével ömába utazott. ö küldöttségöt,
- ahogy a jelentés ömondja - fogadta Mussolini és fogadta öiro,
az olasz külügyminiszter és végül - 1942. április 16-án öölöött -
fogadta XII. Pius pápa is. ö pápa háromnegyed örín öt ögyöszö-
közt tárgyaló szombathelyi vezörörögössel, ökit az öta, mint
háborús bűnöst felakasztották. Utána fogadta ö katonai öilögáció
többi tagjait, köztük öiszási vezörörögöyöt és Vörös öános
vezörörögöyöt, öki később, a folszab-ölás után honvédségi öi-
niszter önkéltt. öiszási jelentés, amelyet fölattöszöhez örröl
a fogadóról öirt, többek közt a következőket tartalmazza:

"Az öutazásunk alkalmából szombathelyi vezör-
örögödes közölte velöm ö papával folytatott beszélgetésének tar-
talmát. ö pápa kifejtötte azon törekvésöt, mely öda öirányul, hogy öp

LP

Rákosi Mátyás beszéde /IV. folytatás/
§ 63/V. Bn

"egy egységes, nagy katolikus monarchiát teremtsenek a Duna-völgyben a Szovjetunió ellen", amely monarchia Bajorországból, Ausztriából, Magyar- és Horvátországból, esetleg Csehszlovákiából állana.

- Apoc Gábor szentszéki követ jelentése 1943 tavaszáról ugyancsak megemlékeztek azokról a tárgyalásokról, amelyeket Spillman newyorki, Faulhaber müncheni, Innitzer bécsi, Rohrachner salzburgi hercegek egy Habsburg vezetés alatt álló Duna-monarchia megalakítására vonatkozólag a Vatikánnal folytattak.

- E terveknek később különbségek veszélyességét közölte az, hogy akadt rá precedens, a görög példa, ahol az angol, ugynevezett munkáskormány és utána az amerikai imperializmus kényszerítette rá a görög népre az elűzött fasizta királyt. Hasonló tervekkel táplálják az Egyesült Államok Spanyolországban. A Francia Köztársaság éppen ezekben a napokban kísérletezik Bao-Dai-jal, az elűzött vietnámi uralkodóval, akit francia szuronyokkal szeretnének visszahívni a szabadságáért küzdő vietnámi nép nyakára.

- Ilyen tervekkel a háttérben eleven sikkertelen-ségre volt itélve a magyar demokraciának minden kísérlete, hogy a többi egyházzal kötött szerződésnek példájára a római katolikus egyházzal is meggyezésre jusson. A Vatikánnak nem meggyezés és béke, hanem harc és nyugtalanság kellett. A Vatikán szívesen kötött szerződést Mussolinival vagy Hitlerrel, de a magyar népi demokraciával nem kötött meggyezést, mert az ilyen szerződés saját nagyraérvényű politikai terveibe és az amerikai imperialisták terveibe ütközött. Ezen tört meg a magyar demokrácia minden békekísérlete, ezért lökték ismét telten vissza a magyar demokrácia békére kinyújtott jobbát. Ezért támogatta a Vatikán tovább Mindszentyt akkor is, miután a magyar kormány rendelkezésre bocsátotta a Mindszentyre vonatkozó vadakat és tényeket.

- Két adatot kívánok ezzel kapcsolatban ismertetni: Mindkettő a magyar püspöki kar hivatalos jegyzőkönyveiből való, amely jegyzőkönyvek a Mindszenty közismert fémtokjából kerültek elő.

- Az 1948 november 3.-i püspöki konferencián dr. Csapik Gyula egyi úr beszámolt római útjáról.

(amelyen Mindszenty elnökelt,

/Folyt. köv./ L

/Rákosi Mátyás beszéde, 5. folyt./ § 64/Gy Bn

Köszönetül jegyzem meg, hogy a magyar demokrácia minden módon elősegítette, hogy a Vatikán, a magyar püspökök információja alapján, közvetlenül nyerjen betekintést ezekbe a kérdésekbe, s ezért természetesen engedélyezte a püspökök Rómába utazását. A jegyzőkönyv röviden tartalmazza Csapik beszámolóját. Csapik pápai kihallgatásáról a következő áll benne: "Pápai kihallgatáson volt; több h. Lyon-osk névjeggyel intézte el a kötelező udvariasságot. Kérdezték, hogyan látja a magyar helyzetet. Azt mondta, hogy holtponton van: meggyezés nem lehetséges, mert erre nem alkalmas sem a hercegprímás, sem a püspöki kar."

- Ez a jegyzőkönyv keretében kimondja: nem a magyar demokrácia volt alkalmatlan a meggyezésre, hanem a primás és a püspöki kar. S hogy a primás gyűlölete meddig ment a magyar demokráciával szemben, arra nézve jellemző a püspöki kar 1948. július 17-én ugyancsak Mindszenty elnöklése alatt tartott üléséről szóló jegyzőkönyv. E jegyzőkönyv 13. napirendi pontja a következőt mondja:

"A szatmári irgalmasnővérek tartományfőnöknője írja: "Sátorajjajhelyről kérdést intézett hozzánk a ház főnöknője, hogy a népjóváti miniszter felügyelője alá tartozó bölcsőde és napközi otthon vezetését, amelyet az MNDSZ vezetősége szervez, vállalhathatják-e a nővérek. A Demokratikus Nők bevallása szerint mint ápolónők és védőnők négyen, esetleg ötön díjazásban részesülhetnek."

Határozat: nem. A mai rossz kreaturával együttműködni senkinek sem szabad."

- Ez a kóp is világos. Mindszenty és társai politikai elvakultságukban - és abban a reményben, hogy határozatuk megjut nyilvánosságra - még a magyar eszemenők védelme terén sem akartak együttműködni velünk.

- A magyar demokrácia a jogos önvédelem eszközeivel élt, amikor az imperialisták és az egyház palástja mögé megbuvó magyar úgynökeiről lerántotta a leplet. Mindszenty letartóztatása, leleplezése és elítélése nemcsak a magyar demokrácia, de a nemzetközi demokrácia győzelme is és nemcsak a magyar, de a nemzetközi reakció súlyos veresége.

- A reakció és a külföldi imperialisták súlyos veresége volt magának Mindszentynek letartóztatása. Ellenségeink folyton azt a nótát fujták, hogy a magyar demokrácia tulgyonge ahhoz, hogy ilyen lépést megtegyen. Fokozódott a reakció dühe, amikor kiderült, hogy a letartóztatás egyben az egész nemzetközi reakció terveinek leleplezését jelenti.

/Folyt. köv./ T

- A legnagyobb dühöt azonban az váltotta ki nálu k, hogy Mindszenty a tárgyaláson nem mint a reakció kemény előharcosa állt ki, hanem bevallotta bűnait, meghunyászkodott, meglepett, sajnálkozott, javulást és javítást ígért.

- Tudvalevőleg azt a magatartást a reakció szerte a világon különböző vegyesereknél és konzisztoriumoknál próbálta betudni. Mi, magyar kommunisták legot szenvedtünk a fasiszta konzisztoriumokban és rajtuk valóban kipróbálták a fasiszta konzisztoriumok minden vihmányát. Ennek ellenére, a huszonöt esztendő földalatti harcunk idején, soha egyetlen esetben sem akadt olyan kommunista vezető, aki a bíróság előtt megtagadta volna elveit. Tucatjával voltak olyanok, akiket váratlanul közben halálra kínoztak, vagy akik a bitófa alatt is eselt fővel, szilárdan kitartottak kommunista meggyőződésük mellett.

- És ez nemcsak a magyar, de a többi országok kommunista táira és szabadságharcosaira is vonatkozik. Ha valaki, úgy mi tudjuk, hogy konzissal, fegyvertéssel, kémiai szerekekkel, vagy pszichikai behatással meggyőződést nem lehet megváltoztatni.

- Mindszenty magatartásának megváltozásában nem kell semmiféle titkot keresni. Mindszenty magatartása megváltozott, mert a tartóztatás ténye - és ahogy saját maga mondta - a tüprengésben eltöltött hosszú börtön-napok meggyőzték őt régi álláspontjának helytelenségéről. Ez nem változtat azon, hogy Mindszenty pályafutása a magyar demokrácia örökös ellensége és a magyar és nemzetközi reakció súlyos ideológiai veresége. Emért megértjük a csalódásnak azt a düh-kitörését, ami ezt a pályafutást kísérte.

- Egyébként az igazságügyi miniszter módot adott még a tárgyalás előtt a magyar püspöki karnak arra, hogy Mindszenty megváltozott álláspontjának indokairól közvetlenül meggyőződést szerezhessen. Emért egy püspöknek megengedte, hogy a prinással beszéljen. Mindszenty meggyőződése a püspöknek azokat a szempontokat, amelyeket a tárgyalás előtt az igazságügyi miniszterhez írt levelében lefektetett, s amelyekben a magyar demokráciával való meggyőződést sürgette. A püspök erre a beszélgetésről beszámolt a püspöki konferencia előtt. Ennek a beszámolónak eredményeképpen hozta a magyar püspöki kar azt a határozatot, hogy a Mindszenty-ügy elintézését a magyar kormány bölcs belátására bízta.

/folyt. köv./

- A MAGYAR PÜSPÖKI KAR, AMELY A VÍSZONYAINKAT MÉGIS CSAK JOGDAN ISMÉRI, MINT NEWYORK, VAGY LONDON ÉRTOLLNOKAI, BIZEL A MAGATARTÁSÁVAL MÁR A PER LEFOLYTATÁSA ELŐTT KIMONDOTTA I TÉLTÉT.

- MINOVÁRT HOZZÁTÉHETEM, HOGY ENNEK A PÜSPÖKI KARNAK A ZÖME TÁVOL ÁLL ATTÓL, HOGY A MAGYAR DEMOKRÁCIÁT SZERESSÜ. ELLENKEZŐLÉ, LEGTÖBBJÜK VISSZASÍRNA AZOKAT AZ IDŐKET, AMIKOR - MINT SOKTIZZER HOLD FÖLD ÜRA - ÓRIÁSI ANYAGI ÉS POLITIKAI HATALOMMAL BEND-DELKÉZT, EGY RÉSZÉ MARGA IS DELE VAN KEVERVE A MINDSZENTY-ÜGYBE. HA MÉGIS HÁROM NAPPAL MINDSZENTY LETARTÓZTATÁSA UTÁN GAZDÁRSÁGI EBVEZ-MÉNYT IRTAK ALÁ A MAGYAR KORMÁNNYAL ÉS TIZ NAPPAL KÉSŐBB TÁROYALÁST KEZDTÉK AZ EBVHÁZ ÉS AZ ÁLLAM VÍSZONYÁNAK BENDZÉSÉRE, UGY AZT AZÉRT I-TETTÉK, MERT TUOTÁK, HOGY ITT NEM VALLÁSÜLDÖZÉSÉRŐL VAN SZÓ. ÉS; MERT MEG VÖLTAK ÖYÖZÖDVE A MAGYAR KORMÁNY MEGDÉKÉLÉSI SZÁNDÉKÁIRÓL. A TÁ-ROYALÁSOK BREDMÉNYRE IS VEZETTEK VOLNA, DE ÉPPEN EZÉRT KÖZDELÉPETT A VATICÁN ÉS A TOVÁBBI TÁROYALÁSOKAT "ELTANÁOSOLTA".

- SZERETNÉK ITT NÉHÁNY SZÓT SZÓLNI A MINDSZENTY-ÜGY NEMZETKÖZI VISSZHANGYÁRÓL. AZ CSAK TERMÉSZETES, HOGY AZ AMERIKAI IMPERIALISTÁK ÓRIÁSI LÁRMÁT CSAPTAK. NEM VALAMI ÖÖLDOOK, HOGY KÖZÉPEURÓPA REAKCIÓS TERVEIKRE ILYEN FÉNY BÉRÜLT, ANNAK SEM ÖRÜLNÉK, HOGY DIPLO-MÁCIÁJUK - ENYHÉN SZÓLVA - SZOKATLAN MÜKÖDÉSE ILYEN MEGVILÁGÍTÁSRA KÉRÜLT. MI MEGÉRTÜNK, HOGY SZALADNAK A PÉNZÜK ÉS A TERVEIK UTÁN.

- A LÁRMÁT TEHÁT, AMIT MINDSZENTYÉRT CSAPTAK, TERMÉSZETESNÉK TARTJUK. DE HA A HÁBORUG USZÉTÖK VÉRGÖZÖS, KARÖSÖRTETÖ BONDÁJA, MELY A VILÁG DÉKÉJÉT, CSALÁDOK SZÁZMILLIÓINAK NYUBALMÁT, EGÉS KONTINENSEK ÁRTATLAN ÖYERMEKEINEK, A SSZONYAINAK ÉLITÉT FENYEGETI A VALLÁSSZABADSÁG ÉS AZ ÁLTALÁNOS EMBERI SZADÓDSÁG VÉDELMEZÖJÉNEK SZERPEBEN LÉP FEL, UGY EZT MEGVETÉSSEL UTASITJUK VISSZA. A SZADÓDSÁGOT ÉS ANNAK MINDEN FAVÁT NEM A MUNICIÖYÁROSOK, NAGYTÖKÉSEK, TRÖSZTVEZÉ-REK, BARKÁROK ÉS DÉRENCEI SZOKTÁK VÉDELMI ZNI, SEM AMERIKÁBAN, SEM EGYEDÜTT A VILÁGON.

- NÉHÁNY SZÓT AKAROK SZÉNYELNI A MINDSZENTYVEL KAP-COOLATOS REAKCIÓS HANGVERSENY MUNKÁSPÁRTI RÉSZTVEVŐINEK, MI MÁR HOZÁ VAGYUNK SZOKVA AZHOZ, HOGY AHOL AZ IMPERIALISTÁKNAK LAKÁJSZOLGÁLATOT KELL TELJESITENI, OTT NEM HIÁNYOZNAK A MUNKÁSGÖGÉ ÁRULÓI. EZUTTAL IS IGY VOLT. NEM VÉLETLEN AZ, HOGY EGYETLEN ORSZÁG TARTOTTA SZÜKSÉGES-NÉK HZZEL KAPCOOLATBAN HIVATALOS ÜGYZÉKBEN FORDULNI A MAGYAR KORMÁNY-HOZ ÉS EZ AZ ORSZÁG ANGLIA VOLT, AMELYT AZ UGYNEVEZETT MUNKÁSKORMÁNY VÉZET.

/FOLYT. KÖV./

T

- Mi tudjuk, hogy az angol munkáspártnak Minszenty már régen gyöngéje. 1947-ben Hoaly, az angol munkáspárt külügyi osztályának vezetője - Bevin jobb, vagy balkeze - a brüni szociáldemokrata konferencián és a konferenzzáron jártában követelte a magyar szociáldemokratáktól, hogy ne a kommunistákkal, hanem Minszentyvel fogjanak össze. Minszenty az a felfogása nagyon hasznos volt számunkra, mert kinyitotta a tétovázó szociáldemokrata elvtársaink szemét. Viszont érthetővé teszi, hogy miért éppen Bevin sietett a Minszenty-ügyön keresztül a magyar belügyekbe beavatkozni. Erre a beavatkozásra az angol kormány megérdemelt választ kapott. Bevin még külön nehezményezi, hogy ut a fasiszták között emlegették.

- Mi Marx, Engels, Lenin és Sztálin követői vagyunk, akik arra tanítottak bennünket, hogy nemcsak a magánéletben, de a politikában és a pártoknál is tegyünk különbséget a között, amit egy ember, vagy egy párt hirdet magáról és amit az illető a való világban tesz. Az angol munkáspárt hirdetheti magáról, hogy ő szocialista. De a Minszenty-ügyben csak úgy, mint a Szovjetunió elleni politikai- és rugalomhadjárataiban egysorban áll a spanyol kardinálisokkal, akik kén okig várjaltak a spanyol munkások vérében, Pétain bibornokaival, akik a háboru alatt együttműködtek a fasisztákkal.

- Azokban a napokban, amikor Bevin a magyar demokráciát kioktatta a szabadságjogok kezdő alapelveiről, az amerikai sajtóban olvastam egy tiltakozást. A tiltakozás közli, hogy a meliji angol gyarmatokra, a népek felszabadításért küzdő kommunista és demokratikus partizánok ellen az angol kormány Bernec-sziget belsőjéből daják fejvadászokat hozatott. Ezeket a fejvadászokat, akik az őserdőben lopva közelítik meg áldozataikat és mérgezett nyilakkal ölik meg őket, hogy azután a fejüket levéjják, az angol kormány repülőgépeken importálja felajába. Minden beszolgáltatott fej után azokat a dajákot külön jutalomban részesítik. Világos, hogy olyanoktól, akik a népek szabadsága ellen, a gazdasági kizsákmányolás érdekében ilyesmire képesek, nem fogadunk el kioktatást a magukra visszenek, ha azt a választ kapják, ami nekik kijár.

- Minszenty leleplezésének és letartóztatásának természetesen nemcsak a reakciós táborban volt visszhangja, hanem világsspart, ott is, ahol az emberi szabadságot küzdnek. Elnök a táborában Minszenty elítélése és leleplezése a

/Folyt. köv./

legnagyobb helyesléssel találkozott. Ez a tábor, mely a Szovjetunió és bölcs vezérnök, Sztálin elvtársnak vezetéséről ffradságot és türelmet nem kimélve küzd a béke megtartásáért, a háborus uszítók ellen, lelkesedéssel támogatja a magyar demokráciát a reakciós egyházi köntös mögé bujt képviselőivel szemben. Érti és tudja, az a csapás, amelyet a magyar demokrácia el-lonségeire mértek, a világ reakcióját éri.

- Számunkra ebben a kérdésben legjelentősebb volt természetesen saját népünk állásfoglalása. Es itt érte a reakciót a legsúlyosabb vereség: a magyar dolgozó nép lelkes helyesléssel és megnyugvással fogadta Minszenty letartóztatását és porát. Hiába jártak a nyugati reakciós sajtó képviselői a tárgyalás utáni napon szerte ki a fővárosban és a templomokban. Semmi nyom nem volt az általuk oly hön óhajtott izgalomnak vagy éppen elkeseredésnek. Az a nyugalom és az a helyeslés, amellyel a magyar munkások, parasztok, a hala dó értelmiség az ítéletet fogadta, egyben mutatta, hogy a demokrácia négy esztendő alatt milyen mély gyökereket eresztett és mennyire megnyerte a dolgozók bizalmát és támogatását.

- Mi örülünk dolgozó népünk és a hala dó világ helyeslésének és újabb igazolását látjuk benne annak, hogy jó uton járunk, amikor Minszenty garázdalkodásának végét vetettünk. De még inkább igazolja lépésünk helyességét az imperialisták dühkitörése és gyűlölethulláma, amely még jobban átátamasztja bennünk azt a szilárd meggyőződést, hogy helyes volt, amit tettünk és hogy tántoríthatatlanul tovább kell mennünk a megkezdett uton. A reakciós lármája és gyűlölete egy milliméterrel el nem fog téríteni bennünket attól a céltől, amelyet a magyar dolgozó nép, a nemzetközi proletár-szolidaritás és a békefront érdekében helyesnek és követendőnek tartunk.

- Áttérek most egy másik kérdésre. A demokrácia megerősödésével már jut idő és energia olyan kérdések tisztázására, amelyeket eddig elhanyagoltunk. Most tisztázuk népi demokráciánk államának jellegét. Megállapítottuk, hogy a népi demokrácia olyan állam, amelynek segítségével, a Szovjetunió győzelmeinek eredményeként és a Szovjetunióra támaszkodva, a dolgozó nép, a munkásosztály vezetése alatt halad a kapitalizmusból a szocializmus felé. A népi demokrácia, funkciójára nézve, proletárdiktatura szovjet forma nélkül.

/Folyt. köv./ S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B37 kiadás

1949. március 5.

15 óra 10 perc

/ Rákosi Mátyás beszéde, 10. folyt. / § Gá/Gy Bn

- Nézzük meg, hogy állunk a népi demokrácia vezető osztályával, az ipari munkássággal.

- Az ipari munkásság döntő része Pártunkon belül foglal helyet és teljes erővel támogatja a népi demokrácia, a szocializmus építésének célkitűzéseit, a magyar munkásosztály egyre inkább beleni a dolgozó népet vezető szerepébe. Ez a szerep nemcsak vezető és példaadást, de rengeteg áldozatot is követel. A magyar ipari munkásság megértette nagy tanítónk, Leninnel a szavait:

"Az ipari munkások nem tudják azt a világtörténelmi küldetésüket elvégezni, mellyel megszabadítják az emberiséget a tőkés járomtól és a háborúktól, ha bezárnak szűk céhbeli és szakmai érdekeik körébe s önkielégülten azokra a fáradozásokra korlátozódnak, melyekkel nem egyszer túrható, kispolgári helyzetüket akarják megjavítani."

- A magyar ipari munkásság már a felszabadulás utáni nehéz hónapokban példamutató áldozatkészségével bizonyította be, hogy alkalmas ennek a történelmi szerepének betöltésére. Ismételtén bebizonyította ezt az infláció szörnyű hónapjaiban, a reakció elleni politikai harcban, de még inkább a munkapád mellett. És újra bebizonyította, éppen ezekben a hónapokban, amikor - az új, szorosra fogott termelési normákkal - újabb áldozatot vállalt magára, a normák több munkát követelő áldozatát. Mint az utolsó hetek mutatják, a magyar ipari munkásság az új, szigorubb normákat nemcsak megértéssel fogadta, hanem már túl is teljesítette. Ugyanakkor új, lendületes munkaversenybe fogott és ezzel válaszolt azoknak a reakciós köröknek, amelyek az új normák megállapításától az ipari munkások elkedvetlenedését, a termelés csökkenését várták. A munkaverseny, mely az öntudatos dolgozó ipari munkások kezdeményezésére megindult, már majdnem ezer üzemre terjedt ki. Az a körülmény, hogy a verseny közvetlenül a normák megszigorítása után keletkezett, külön csattanó bizonyítéka a magyar proletárlátás után keletkezett, külön csattanó bizonyítéka a magyar proletárlátás után keletkezett, külön csattanó bizonyítéka a politikai öntudatának.

- De más téren is mutatkozik, hogy ipari munkásságunk együtt nő a ráháruló szocialista feladatokkal. Ha egy fél évvel ezelőtt még magyaráznunk kellett, hogy az ország vezetése minden téren áldozatokat követel, hogy az ipari munkásság legjobb fiát adja oda az államgépezetnek, a hadseregnek, a rendőrségnek, még akkor is, ha ez számára átmenetileg anyagi hátrányokkal is jár, úgy ma már nyugodtan állíthatjuk, hogy ezen túljutottunk. /Folyt.köv./

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B38 kiadás

1949. március 5.

15 óra 12 perc

/ Rákosi Mátyás beszédének XI. folytatása / § Gá/SH Bn

A demokratikus rendőrség toborzására 26.000 munkás- és paraszti ifjú jelentkezett és mi rajta leszünk, hogy valamennyiüket beállítsuk a demokrácia építésének szolgálatába. A magyar ipari munkásság és a szegényparasztság egyre inkább megérti, hogy jövője és fejlődése csak akkor van biztosítva, ha az ország minden fontos pozíciójában ott állnak a dolgozó, vagy gyorsan fejlődő és szocialista öntudattal végzik ott munkájukat.

- Rendkívül nagy a fejlődés az ipari munkások szövetsége, a dolgozó parasztság körében is. A mostani Dolgozó Parasztok és Földmunkások Országos Szövetségének választásánál megmutatkozott, hogy a demokrácia mellé nemcsak a szegényparasztok, de egyre inkább a középparasztság is felsorakozott. Sőt az országban megállapítható, hogy a szövetkezeti mozgalom - a dolgozó parasztság felvirágoztatásának egyetlen útja - kezd gyökeret verni. A meglévő szövetkezetek erősödnek, gyarapodnak s az érdeklődés, a megértés egyre nő velük szemben. Egyszer több helyről halljuk, hogy ma már kinevetik azokat, akik a kolhozokkal kapcsolatban községi vályuról, meg csakjáról beszélnek.

- Amikor a középparasztságban tapasztalható fordulatot aláhúzzuk, ugyanakkor rá kell mutatnunk arra, hogy Pártunk vidéki és falusi szervei sorozatosan követnek el olyan hibákat a dolgozó parasztsággal szemben, melyek továbbtités, vagy ki nem javítása komolyan veszélyeztetni a falun minden eddigi sikereinket.

- Hogy rávilágítsak ezekre a hibákra, szabadon ezen a téren is a nagy Szovjetunió és a Bolsevik Párt tapasztalataira hivatkoznom. Lenin és Sztalin a parasztságot a munkásosztály felszabadító harcában a legfontosabb közvetlen tartaléknak tekintette. Amikor a feudális carizmus megdöntésére kellett az orkót összpontosítani, akkor a Bolsevik Párt jelszava az volt, hogy az ipari munkásság az egész parasztsággal, - a kulákokkal is - vállaltva harcoljon.

- Amikor 1917. áprilisa után a szocialista forradalom előfeltételét érlelte meg a fejlődés, Lenin és Sztalin ezen a jelszón változtattak. /Folyt.köv./

TL

/Rákosi Mátyás beszéde... 13. folytatás/

§ 64 Hm Bn

A jelszó ekkor az lett, hogy a munkásság és a való szövetséges szegényparasztság együtt döntse meg a kapitalizmust. A győzelem első osztályában a Bolsevik Párt politikája a szegényparasztsággal való szövetség mellett, a középparasztság nemlegesítése és a kulákság elleni harc lett. Mikor a szövethatalom megerősödött, ezen is változtatták. A szegényparasztságra való támaszkodás és a kulákság elleni harc mellett irányt vettek a középparasztság megnyerésére is.

- Amikor 1920-ban, a Kommunista Internacionálé II. Kongresszusán a kommunista pártoknak meg kellett magyarázni ezt a programot, Lenin pontosan kidolgozta azt, hogy mit ért a szegényparasztság, a középparasztság és a kulák alatt. Az ipari munkásság legszorosabb szövetségesei közé sorolta a földmunkásokat, aztán a félproletár paraszti elemeket, akiknek olyan kivés a földjük, hogy abból magából megélni nem tudnak s kénytelenek bormunkát is vállalni s végül azokat a kisparasztozt, akiknek földje éppen csak arra elég, hogy családjukat eltartsassák.

- A középparasztozokhoz azokat számította Lenin, akik rendszerint nemcsak családjukat és gazdaságukat tudják eltartani, hanem - legalább is jó években - olyan fölösleggel is rendelkeznek, melyet túlszámítani tudnak. Ez a réteg gyakran, ha csak ábránál is, 5-10 hektáros, azaz 9-19 holdig terjedő birtokkal rendelkező parasztozt számította ebbe a kategóriába. És a statisztika alapján megmutatta, hogy az ilyen középparasztozt közül például Ausztriában, minden harmadik bormunkát is tartott.

- A harmadik kategóriába a nagyparasztozt, a "kulákozt" sorolta és bennük látta a forradalmi munkásság legszorosabb, legközvetlenebb és legelsőrendű ellenségét. Ennek megfelelően követelte a velük szemben való kirovó harcot is.

- Lenin külön rámutatott arra, hogy a középparasztságot a munkásság a forradalom első idejében nem tudja a maga oldalára állítani és ezért selegesíteni kell.

- Ennek a középparasztságnak a magatartásáról mondotta Sztálin:

"A középparasztozt sépítőzött és ingadozott a forradalom és az ellenforradalom között, amíg a burzsoáziát megdöntöttük, amíg a szovjetek hatalma nem volt szilárd, amiért is a középparasztozt

L /Folyt. köv./

/Rákosi Mátyás beszéde... 13. folytatás/ § 64/UNÉ BN

SEMLEGESÍTENI KELLETT, A KÖZÉPPARASZT FELÉNK KEZDTE FORDULNI, AMIKOR KEZDTE MEGGYŐZÖDNI ARRÓL, HOGY A BURZSOÁZIÁT "KOMOLYAN" MEGDÖNTÖTTÜK, HOGY A SZOVJETEK HATALMA MEGSZILÁRDUL, HOGY A KULÁKOT LEGYŰRJÜK, HOGY A VÖRÖS HADSEREG GYŐZNI KEZD A POLGÁRHÁBORÚ FRONTJAIN. CSAK EZEN FORDULAT UTÁN VÁLT LEHETSÉGESSÉ PÁRTUNK HARMADIK SZTRATÉGIAI JELSZAVA, MELLYET LENIN A PÁRT VIII. KONGRESSZUSÁN ADOTT KI: A SZEGÉNYPARASZTSÁGRA TÁMASZKODVA ÉS A KÖZÉPPARASZTAL TARTÓS SZÖVETSÉGET TEREMTVE - ELŐRE A SZOCIALISTA ÉPÍTŐMUNKÁÉRT."

- EZ VOLT A SZOVJET UNIO KOMMUNISTA /BOLSEVIK/ PÁRTJÁNAK POLITIKÁJA A PARASZTKÉRDÉSBEN. NÉZZÜK, HOGYAN ALKALMAZTUK MI EZT A MAGYAR VISZONYOKRA?

- A FELSZABADULÁS UTÁNI ELSŐ HÓNAPOKBAN MI IS AZ EGÉSZ A PARASZTSÁGGAL, TEGHÁT A KULÁKOKKAL IS MERTÜNK ÖSSZE A FEUDÁLIS NAGYURTOK ÉS A HORTHY-RENDSZER MARADVÁNYAINAK MEGSZÜNTETÉSÉÉRT, A KULÁKOKKAL VALÓ ÖSSZTARTÁS MEGKÖNYVÍTÉSÉRE ÁLLTUNK MEG A FÖLDOSZTÁS-KOR A 200 HOLDNÁL, AMIKOR MI A FELADAT MEVALÓSULT, A KULÁKOK MÁR ELLENÜNK FORDULTAK, MINT A FALU KAPITALISTÁI, ELLENZETÉK SZOCIALISTA TÜREKVÉSÜNKT. TÁMASZUK ÉS SZÖVETSÉGEKÜK A FALUN EKKOR A FÖLDMUNKÁGGA ÉS A SZEGÉNYPARASZTOK, UJGONDÁK VOLTAK. AZ A KÖRÜLMÉNY PERSZE, HOGY VALAKI FÖLDMUNKÁS, VAGY UJGONDA, MEGADAN VÉVE MÉG NEM TETTE ÖT A KOMMUNISTA PÁRT TÁMOGATÓJÁVÁ. EZT MI AZ 1945-ÖS VÁLASZTÁSOKON, AMIKOR E RÉTEGEKNEK CSAK A KISEDDIK FELE SZAVAZOTT RÁNK, TAPASZTALHATTUK. A TÖBBSÉGET CSAK POLITIKAI FELVILÁOSÍTÁSSAL, SZIVÓS APRÓMUNKÁVAL ÉS PÉLDADÁSSAL, VALAMINT MINDENNAPI ÉRDEKEIK SZAKADATLAN VÉDELMEVEL TUDTUK MEGNYERNI, ENNEK A MUNKÁNAK AZ EREDMÉNYEKÉPEN A FÖLDMUNKÁSOK UJGONDAK ÉS SZERVEZETEIK, A FÉKOSZ ÉS AZ UFOSZ EGYRE INKÁBB ÉS EGYRE DIZTOSABBAN A KOMMUNISTÁK VEZTÉSE ALÁ KERÜLTEK. AZTNY HOGY AZ INKÁBB KÖZÉPPARASZTOK ISMÉT 1947. NYARÁIG, A MAGYAR REAKCIÓ ELLEN VIVOTT HARCUNK ELDÖNTÉSÉIG A MAGUNK OLDALÁRA VONJUK, NEM TŰZHETÜK KI CÉLUL. EDDEN AZ IDŐBEN A MI FÖTŰREKVÉSÜNK ODÁIRÁNYULT, HOGY HA A KÖZÉPPARASZTSÁG ISMÉ MINKET NEM TÁMOGAT, LEGALÁBB ELLENZÉGI PONT SE TÁMOGASSA, SZÓVAL SEMLEGES MARADJON.

- MIHÉLYT AZONDAN A HARC ELDÖLT ÉS A KÖZÉPPARASZTSÁG MEGGYŐZÖDÖTT RÓLA, HOGY A NÉPI DEMOKRÁCIA NEM ÁTMENETI, HANEM MARADANDÓ ALKOTÁS, MÁLUNK IS MEGVÁLTOZOTT A HELYZET, ENNEK A MEGVÁLTOZOTT HELYZETNEK MEGFELELŐEN 1947/48. TELÉN MÁR IRÁNYT VETTÜNK ARRÁ, HOGY A KÖZÉPPARASZTSÁGOT, MINT A DOLGOZÓ PARASZTSÁG RÉSZÉT SZÖVETSÉGESÜL MEGNYERJÜK.

/Folyt. köv./

S.

B 41 kiadás 1949. március 5. 15 óra 17 perc

Rákosi Mátyás beszéde /XIV. folytatás/ § Gá. Vá. Bn

Ugyanakkor megkezdjük a harcot a kulákság ellen és ennek bevezetésé-
seképen egy sor rendszabályt fogantatosítottunk, amelyek a kulákság
eddiggi befolyásának és terjeszkedésének korlátok közé szorítását
előzték.

- A középparasztság megváltozott beállított-
ságának megfelelően irányt vettünk arra, hogy a szegényparasztság
és a középparasztságot egy olyan egységes szervezetbe vigyük be,
amelyben a szegényparasztság szervezeti önállóságát jórészt külön
tagozat formájában megtartja. Ez az egységes szervezet a DÉFOSZ,
amely épen az utolsó hónapokban alakult meg. Amint az elvtársak
látják, nagyban és egészben mi a lenini-sztalini vonalat paraszt-
politikánkban helyesen vittük.

- Most azonban, amikor a középparasztság meg-
nyerésének, a szövetségi kérdésnek és a DÉFOSZ választásoknak
kapcsán közlebről szemügyre vettük ennek a politikának végrchaj-
tását, sok helyen súlyos hibát állapítottunk meg. Az első és leg-
súlyosabb hiba, hogy falusi pártszervezeteink ezt a politikát
gyakran rosszul hajtották végre. Mióta kiadtuk a jelszót a középpa-
rasztság megnyerésére, gyakran előfordul, hogy ezt úgy értelmezik,
hogy most már a szegényparasztságot, legmegbízhatóbb támaszunkat,
elhanyagolhatjuk. Ezt számtalanszor észrevettük a DÉFOSZ-válasz-
tásokkal kapcsolatban, ahol emiatt a szegényparasztságot és földmün-
kások között elkedvetlenedés és visszahuzódás, passzívitás mutat-
kozott. Nem szorul meggyőződésre, hogy az ilyen visszahuzódásnak
elsősorban az ellenségünk, a kulákok letják hasznát.

Ennek a visszahuzódásnak eredménye, hogy a
DÉFOSZ-ba beolvadó földmunkások és Kisbirtokosok Országos Szövet-
sége, a FÉKOSZ helyébe sok helyen nem alakult meg a földmunkás-
tagozat vagy ha megalakult, nem folytat eleven életet. A legsür-
gösebb teendőnk ezen a vonalon, hogy újra aktivizáljuk, előtérbe
helyezzük legfontosabb szövetségesünket, a szegényparasztságot és
gondoskodjunk róla, hogy a DÉFOSZ-on belül a földmunkás-tagozat
mint külön szerv, valamint a mezőgazdasági géptulajdonosok dolgozó
jelöltésüknek megfelelő vezető szerephez jussanak. Semmi körül-
mányok között nem szabad annak előfordulni, hogy a középpa-
rasztság megnyerése céljából elhanyagoljuk vagy épen háttérbe szorítsuk
legjobb szövetségesünket, a szegényparasztságot.

- Nem kevésbé súlyos hiba az, hogy

/Folyt. köv./

B 42 kiadás 1949. március 5. 15 óra 20 perc

/Rákosi Mátyás beszéde, 13. folyt./ § Gá/Gy Bn

szervezeteink a legtöbb helyen összekeverik a középparasztságot és
a kulákságot. Ezt a panaszt rengeteg helyről kapjuk. Szinte
minden jelentés a faluról említést tesz arról, Egy Abonyba - o kérdés
megvizsgálására - küldött bizottságunk például azt mondja: "A párt-
vezetőség... a középparasztságot szűrből-bőrből kuláknak tekinti
és úgy is kezeli. Általában éles határt vonnak a kis- és középparaszt
között, de elmosásuk ezt a határt a középparaszt és a kulák közt."
Dusnok községből egy hasonló bizottságunk azt jelenti: "Helyi
szervezeteink a legtöbb esetben összekeverik a kulákságot a közép-
parasztsággal". A nagykirösi bizottságunk jelentése hozzáteszi: "a mi
helyi pártszervezeteink nem tettek politikájukban különbséget a közép-
paraszt és a kulák között, nem szétválasztották, hanem összekovácsol-
ták őket." Egy más jelentés ebben a kérdésben még tovább megy, azt
mondja: "Egész határozottan le lehet szögezni, hogy a középparasztnak
a huzódásában, esetleg szembefordulásában összehasonlíthatatlanul
nagyobb szerepe van a mi pártszervezetünk által diktált politikának,
mint a kulákoknak, vagy másfajta reakciós munkának."

- Ezek a jelentések nem kevesebbet mondanak, mint
azt, hogy pártszervezeteink helytelen, vagy rossz munkája nem-
csak az ellenkezőjére fordítja pártunk helyes vonalát, hanem egye-
nösen az ellenség kezére dolgozik. Hogyan történik az, hogy a mi párt-
szervezeteink a helyett, hogy a középparasztságot megnyernék és a
kulákokkal szembeállítanák, a fordítottját teszik? Erre nézve egy sor
példát fogok felsorolni. Mi kuláknak általában a 25 holdnál nagyobb
birtokkal rendelkezéseket tekintjük, de falusi elvtársaink a mező-
gazdaság-fejlesztési járulék rendelkezéseivel kapcsolatban a 15 holdon
felüli gazdákat is kulákként kezelik. Magát a járulékot is általában
országszerte "kulák-adónak" hívják. A kulák, akinek érdeke, hogy köze-
s és a középparaszt közt elmosódjon a határ, hogy minden csapásunkat,
amelyet neki szánunk, a középparasztra is kiterjessze, természetesen
örömmel mutat rá, hogy a 15-25 holdas parasztokat is kulákként kezelik
a mi szervezeteink.

- De vannak sokkal rosszabb dolgok is. Csongrád
megyei titkárnak mondja: "itt kuláknak mondják azt is, akinek három
holdja van s akinek két lova van, az már kiszármányoló. A mi oktatási
felelősünknek is ez a felfogása". Másutt azt hallotta: "akinek jobb
ruhája van, az már kulák".

/Folyt. köv./

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43 kiadás 1949. március 5. 15 óra 22 perc

/Rákosi Máttyás beszédének XVI. folytatása/ § Gá/SH Bn

Előfordult, hogy lekulákoztak egy középparasztot, mert a favágáshoz napszámost fogadott. Jelentettek nekünk egy esetet, hogy egy hétholdas parasztnak nem engedték át használatra a szövetkezet kanját, azzal, hogy kulákon nem segítenek. Megkérdezték az egyik Csongrád-mogyóci város 170 tisztviselőjét és egyetlen egy sem tudta megmondani, hogy ki a kulák. El lehet képzelni, hogy az ilyen tisztviselők hányszor cseppjék hozzá a középparasztot a kulákhöz.

- Országos az a panasz, hogy a kivételnél, a zsirbeszolgáltatásnál, a magtormelési szerződésnél teljesen egyformán kezelik a középparasztot és a kulákot. A napraforgót sok helyen nem szeretik természetni, mert a föld nem felel meg neki. A mi tisztviselőink ilyen helyen a középparaszt és a kulák közt nem tesznek különbséget. Nem tormeltetnek a kulákkal több napraforgót, hanem a középparasztot is kötelezik arra, hogy ugyanolyan 8%-os arányban vessen, mint a kulák. Előfordulhat persze ennél sokkal rosszabb is. Általános tapasztalat például, hogy a MOSZK és a KULBART disznóhizlalási szerződéseiknél előnyben részesítik a kulákokat és ezzel módot adnak nekik, hogy a demokrácia által rendelkezésre nyújtott milliókkal nyugodtan spekuláljanak és felverjék a disznó-árakat. Sok helyről kaptuk azt az értesítést, hogy azt a kovás középparasztot, aki már bekerült a földműves-tormelőszövetkezetbe, mint kulákot kinézik, kiszorják onnan.

- Falusi elvtársaink gyakran védekeznek azzal, hogy nehéz megkülönböztetni a középparasztot a kuláktól. Hivatkoznak arra, hogy például Nagykőrösön tizholdon kertészkedő középparaszt már kulák, ugyanakkor a 30-40 hold rossz, homokos földön gazdálkodó középparasztnak tekinthető. Maguk a kulákok is természetesen szívesen mossák el a határt, amely őket a középparaszt-tól elválasztja és mindent megtesznek arra, hogy a középparasztot a saját befolyásuk alá vonják.

- Gyakran hallom vidéki elvtársaimtól, hogy nem tudják, ki a kulák, mert az a meghatározás, amely a 350 aránykorona kataszteri tisztajövedelménél, vagy a 25 holdnál huzza meg az alsó határt, lefelé is, felfelé is kivételeket mutat. Amikor azonban nem elméletben, hanem gyakorlatban vetjük fel a kérdést, kiderül, hogy mindenki tudja, ki a kulák a falujában. Nemcsak azt tudja, hogy bérrese van, hogy kupoceodik; spekulál, uzsorás, kizsákmányoló,

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44 kiadás 1949. március 5. 15 óra 25 perc

/Rákosi Máttyás beszéde, 17. folyt./ § Gá/Gy Bn

Pontosan tudja azt is, hogy ki az, aki a lányát nem engedi középparaszt fiához menni, vagy fiának nem engedi meg, hogy középparaszt lányát vegye el feleségül. Amikor egy elvtársától, aki tagadta, hogy falujában volnának kulákok, megkérdeztem, mennyi a szegényparaszt az egyházközség vezetőségében, gondolkodás nélkül azt válaszolta: "oda szegényparaszt be nem juthat, ott csak kulákok vannak." A falubai mindenki tudja, hogy a kulák-pálra kiket hívnak meg és kiket nem engednek be. Megvan az előreköszönés rangsora és száz más ismertetőjel, amelyeket a mi falusi elvtársainknak szintén tudnia kell, eleméznie kell és akkor nem fogja eltéveszteni, hogy ki a kulák és ki nem az.

- Hogy mennyire nincsenek ennek a kérdésnek a jelentőségével tisztában, arra jellemző, hogy helyenként a DEPOSz-szervezetbe, a szabályok ellenére, a mi elvtársaink kulákot is beválasztottak, azzal az indokolással, hogy ez a kulák fogja megvalósítani a középparasztot. El lehet képzelni, hogy milyen középparasztokat hoz a kulák a DEPOSz-ba. Egy más helyen elvtársaink belemertek abba, hogy egy 30 holdas kulák is belépjen a tormelőszövetkezetbe. Azzal érveltek, hogy szaktudását majd a szövetkezet rendelkezésére bocsátja. A kulák azonban nem szaktudását bocsátotta rendelkezésre, hanem elkezdett furni és ez a szövetkezet most szétesőben van.

- Így azután előfordul az, amit az abonyi bizottságunk jelentése kénytelen megállapítani: "Szervezeteink kiszélesítik volük szemben a frontot, felnagyítják az ellenség táborát és valóban szíves munkával taszítják el maguktól a középparasztot."

- Azt hiszem elvtársaim, hogy legfőbb ideje, hogy ezen a téren fordulatot hajtsunk végre és ne engedjük meg, hogy a csapatokat, amelyeket mi a kulákoknak szántunk, saját szervezeteink és államapparátusunk a középparasztra továbbítsa.

/Folyt.köv./

LP

Rákosi Mátyás beszéde /XVIII. folytatás/ § GÁ VÁ Bn

- Nem csoda, ha az ilyen helytelen és rossz politika következtében nem egy helyen tapasztaljuk, hogy a kulák a népi demokrácia korlátozó intézkedései ellenére nemcsak gazdaságilag erősödik, de politikailag is támadásba megy át. Az elvtársak emlékeznek rá, hogy tavaly ősszel megtiltottuk a föld adásvételét. Erre a lépésre az indított bennünket, hogy észrevettük, hogy a kulák gyors ütemben vásárol földet. 1948 januárjától novemberéig például Hajdú-megyében 692 föld adásvételi ügylet volt, ebből 598-ban kulák volt a vevő. Baranya-megyében 283 esetből 231-ben kulák volt a vevő, Szatmár-megyében 296 esetből 260-ban volt kulák a vevő és így tovább, kivétel nélkül az ország összes többi megyéjében. Hozzátehetem, hogy az eladók viszont majdnem mindig megszorult szegény- és középparasztok voltak, akik gyakran neveléses kis összegért veszítették el földjüket. Hiába védi a szegény- és középparasztságot a demokrácia, a kulák száz módját találja annak, hogy igazságszerűen vagy egyébként hálójába kerítse.

- Amikor 1947-ben megnéztük az állattartást a magyarországi gazdaságokban, kiderült, hogy 20 katasztrális holdon felüli gazdaságokban volt a lovak 18.5 százaléka, de a tenyészménék 36.4 százaléka, a 20 holdon felüli gazdaságokban volt a szárvasmarha állomány 12.1 százaléka, de a tenyész bikák 64.8 százaléka. Ugyanezen biotokokon volt a sertésállomány 12.4 százaléka, de a tenyészkanok 53.6 százaléka. Nem kell magyarázni, milyen hatalmat ad ez a kuláknak a dolgozó paraszttal szemben. Semmi kétség, hogy ez a fejlődés a kulákság javára és a dolgozó parasztság hátrányára még tovább folytatódott. Mindenúgy azt halljuk, hogy az eddigi korlátozás megsekkottyan a kuláknak, hogy a kulák tovább gazdagszik, házakat vásárol, kocsmákba társul be, magas kamatra pénzt ad és száz és száz módon továbbfolytatja spekulációját, uszorkodását.

- Ugyanezzal a törvényszerűséggel, amellyel a nagy krumpli felülkerül és a kicsi alul, ha a zsákot rázzuk, a dolgozó parasztság és a kulákság közti szabad versenyben feltétlenül a kulák győz és a dolgozó paraszt marad alul. Nem hiába hirdette Lenin:

"A kulákok a legvadállatiasabb, legdurvább, legvadabb kizsákmányolók, akik a többi országokban a történelm során nem egyszer állították már vissza a földesurak, cárok, papok, kapitalisták hatalmát. A kulákok többen vannak, mint a földesurak és kapitalisták. A népnek azonban a kulákság mégis csak kisebb-sége... A háború alatt ezek a vérszopók a nép nyomorán nyereszka-tek, ezeket és százezreket hardosoltak össze, a gabona és egyéb termékek árának emelése útján. Pókok a kulákok, melyek a háború után kretette parasztok és éhező munkások vérén híztak kővére. Piócák, melyek a dolgozók vérét szívták, annál jobban gazdagodva, /Folyt.köv./

/Rákosi Mátyás beszéde...19.folytatás/

§ GÁ Bn Bn

minél jobban éhezett a munkás a városokban és a gyárakban. Vampirok, melyek kezükbe ragadták és ragadják a földesuri földeket és újra, meg újra igába gömtyesznek a szegény parasztokat."

- A kulákhöz társítják nem egyszer a középparasztot elvtársaink a szövetkezeti kérdéssel. Középparasztoktól gyakran hallani: "Mi nem látjuk be a szövetkezetek helyességét, de tudjuk, hogy létre fognak jönni, mert a kommunisták akarják és amit a kommunisták eddig akartak, azt mind megvalósították." Az ilyen kijelentésekben közvetve benne van annak az elismerése, hogy a kommunisták jól végzik a megoldandó feladatokat, mert a feladatok megvalósítása azt igazolja, hogy a végrehajtáshoz szükséges előfeltételek megvoltak, vagy létrejöttek.

- De egész másképp hangzik az ilyen kijelentés egy kommunista funkcionárius szájából, aki ahelyett, hogy megnagyarná a dolgozó parasztnak, hogy a szövetkezet az ő érdekében való, hogy a szövetkezet az egyetlen út, melyen keresztül a mostani elcsúszt, kulturá nélküli, elmaradt állapotból fel tud emelkedni, feghogyról azt veti oda: "A szövetkezet pedig még rossz, mert mi akarjuk."

- Az ilyen magatartás természetesen a kulákhöz löki a középparasztot. A kommunistának meg kell értenie a paraszt félolmát a szövetkezetstől. Sztálin maga tanutott bennünket erre, amikor a kolhoz-parasztokhoz szolt. Megemlítette, hogy sokan vannak, akik kételkednek ennek az utnak a helyességében és hozzátette:

"Ezön nincs is semmi esedélni való. Hason tényleg száz és száz éven keresztül éltek az emberek régi módon, mentek a régi úton, hajtottak meg derekukat a kulák és a földesur előtt, az üzencsés és a spekulánsok előtt. Nem mondhatjuk ugyan, hogy ezt a régi kapitalista utat a parasztok helyeselték. De ez az út, a régi út volt a megszokott, a járt út, a valóságban mándéig még senki sem bizonyította be, hogy lehet valahogyan jobban is élni. Annál is inkább, mert az összes burzsoá országokban az emberek még mindig a régi módon élnek. Sőt egyszerre csak ebbe a régi, mooskos életbe, berontanak a bolshevikok, berontanak mint a vihar és azt mondják: Itt az ideje szakítani a régi uttal, itt az ideje új életet kezdensed, kolhoz-életet, nem olyant, amilyet a burzsoá országokban élnek az emberek, hanem új-módi életet.

L /Folyt. köv./

47 kiadás

1949 MÁRCIUS 5

15 óra 30 perc

/RÁKOSI MÁTYÁS BESZÉDE 20. FOLYTATÁS/ § GÁ/JNÉ BN

DE HÁT MI FÁN TEREM EZ AZ UJFAJTA ÉLET; KI TUDNÁ AZT MEGMONDANI, NEM AZ SUL-E KI MAJD BELÜLE, HOGY ROSSZADD LESZ A RÉGINÉL? AMNYI MINDENESETRE DIZONYOS, HOGY AZ ÚJ UT NEM JÁRT UT, NEM MEGSZOKOTT UT NINCIS IS EGÉSZEN FELDERITVE, NEM JOBB-E MEGMARADNI A RÉGI UT MELLETT, NEM JOBB-E EGYELŐRE VÁRNI...? ÉRDEMES-E MOKKÁZTATNI? - ILYEN KÉTELYEK QYÖTRIK MA A DOLGOZÓ PARASZTSÁG EGY RÉSZÉT,"

- MIKOR SZTÁLIN EZÉKET A SZAVAKAT MONDOTTA, A KÖLHOZ CSAK ÚJ UT VOLT, A MI DOLGOZÓ PARASZTSÁGUNK ELŐTT A SZÖVETKEZÉS NEMCSAK ÚJ UT, HANEM EZEN FELÜL MAJDNEM KÉT ÉVTIZEDÉ SZÖRNYŰ SZÍNEKKEL FESTIK LE NEKI A KÖZÖS, TÁRSAS, KOLLEKTIV SAZDÁLKODÁS ÁLLITÓLAGOS VÉLEJÁRÓTI; A KÖZÖS CSAKÁT, A KÖZÖS VÁLYUT ÉS TARTOZÉKAIT, A MI PARASZTSÁGUNKNAK KÉTELYEIT ENNÉLFOGVA SOKKAL NAGYODD BONDODAL, TÜRELEMMELE, MEGGYÖZÉSSÉLE, POLITIKAI FELVILÁGOSITÁSSÁLE ÉS A MEGLEVŐ SZÖVETKEZETEK Ó MUNKÁJÁNAK PÉLOADÁSÁVAL LEHET CSAK ELOSZLATNI, AKI ITTEN PARANCSELOAT, NYOMÁST VAGY KÉNYSZERT ALKALMAZ, AZ AKARVA, NEM AKARVA A KULÁK KÖZÉRE JÁR, LENIN A LEGÉLESEDBEN KIKELT E TÉREN A KÉNYSZER ALLON, AZT MONDOTTA, HOGY A SZÖVETKEZETEK LÉTREHOZÁSÁNALE:

"..... A LEGKISEDD KÉNYSZERT SEM SZADAD MEGTORNUNK, CSAK AZ OLYAN EGYESÜLÉSEK ÉRTÉKESEK, MELYEKET A PARASZTOK MAGUK LÉTESITENEK, SZADAD ELHATÁROZÁSUKDÓL S AMELYEKNEK ELŐNYÖS VOLTÁRÓL ŐK MAGUK A QYAKORLATBAN MEGGYÖZÖDÖTEK, A TUL NAGY SIETSÉG EZEN A TÉREN KÁROS, MERT CSAK ERŐSITHETI A KÖZÉPPARASZTSÁG ELŐITÉLETEIT AZ ÚJITÁSOKKAL SZEMBEN," LENIN MEG A KÖZVETETT KÉNYSZER ALKALMAZÓIVAL SZEMBEN IG A LEOSZIBQRUBB FELELŐSSÉGREVONÁST HANGOZTATTA, AKI NÁLUNK EZÉKET A SZADÁLYOKAT DE NEM TARTVA, AZ AKARVA, NEM AKARVA, VISSZAVETI A SZOCIALIZMUS ÖVEÉT ÉS AHELYETT, HOGY MEGNYERNE SZÁMUNKRA A KÖZÉPPARASZTSÁGOT, AZ ELLENSÉG, A KULÁKOK, AZ IMPERIALISTÁK KARJÁBA KERÖTI.

- ISMÉTLIM, A KULÁKSÁG KORLÁTOZÁSÁRA IRÁNYULÓ TÜREKVÉSEINK - SAJÁT SZERVEZETEINK ROSSZ MUNKÁJA KÖVETKEZTÉDEN - SOK HELEN NÁMOSAK RAPIRON MARDTAK, HANEM EGYENESEN A KULÁKSÁG MEGERŐSÖDÉSÉRE, A KÖZÉPPARASZTSÁGNAK A KULÁKOK KARJÁIDA KEFÖGTÉSÉRE VEZETETT, ENNAK ERÖDMÉNYEKÉPEN HELENKÉNT VALÓSGÁG KULÁK ELLENTÁMADÁSSÁL TALÁLKÖZUNK, A DÉFOSZ VÁLASZTÁSOK FOLYAMÁN SZÁZSZÁMRA VOLTAK KÖZSÉGEK, AHOL A KULÁK A KISGAZDAPÁRT, VAGY A PARASZTPÁRT ZÁSZLÁJA ALATT DEHYOMULT A DOLGOZÓ PARASZTOK SZERVEZTÉDE, KÖZELEBBI SZEMÜGYRE VÉTÉLEZÉSNELE MIDRÜLT, HOGY AMELY FALUDAN A PARASZTPÁRTI SZERVEZET DEMOKRATIKUS POLITIKÁT FOLYTAT,

/FOLYT.KÖV./

S.

B 48 kiadás

1949. március 5.

15 óra 37 perc

/Rákosi Matyas beszédének 21. folytatása/ § GÁ/SH Bn

ott megszaporodtak a Kisgazdapárt szavazatai, mert a kulákok ott a kisgazdákra vették újra az irányt. Ahol a Kisgazdapárt volt demokratikus, ott ugyanebből az okból a Parasztpárt kapott látszólagos hirtelen erőre.

- A legtöbb helyen azonban a kulákok "pártonkivüliek" zászlaja alatt juttatták be csatlósait a DÉFOSZ-ba. Az elvtársak két választást láttak Magyarországon. Mind a kettőben a felnőtt lakosság 95%-a leszavazott. Aki nem ránk szavazott, az Pfeiffert, vagy Barankovicsot választotta, de nem volt pártonkivüli. Aki tehát mint pártonkivüli bejut a DÉFOSZ-ba, annak tulajdonképpeni többsége a választáson a demokrácia ellen szavazott és feltehető róla, hogy a "pártonkivüliség" lényegében kulákbarátságot és demokráciaellenességet takart. Ha ezeket a tényeket szemlélő tévesztjük, akkor előfordulhat, hogy a DÉFOSZ sok szervezete kulák befolyás alá kerül és nem a demokrácia transzmissziós szija lesz a dolgozó parasztság és a falu felé, hanem megfordítva, a kulákság rajta keresztül fogja továbbítani a városok felé demokráciaellenes munkáját. L. m. a. P. m. a.

- Itt az ideje, hogy a kulákság korlátok közé szorítását végre komolyan vegyük. Minden pártszervezetünket és az állam végrehajtó szerveit rá kell szorítani, hogy a kulákság korlátozására hozott intézkedések valóban csak a kulákokat érjék és semmi körülmények között ne sujtsák a középparasztságot, vagy éppen a szegényparasztságot.

- A kulákok elleni harcban soha egy pillanatig el nem szabad felejteni, hogy a középparaszt a kulákok is parasztnak tekintik és ha nem jól válogatjuk meg módszereinket, minden csapásunkat, amelyet a kulákra mérünk, a középparasztság is a maga elleni támadásnak tekint. Ezért a rendszabályoknál mindig szem előtt kell tartani, hogy világosak legyenek és olyanok, amelyek a középparasztság rokonszenvét megnyerik. Száz és száz helyről halljuk például, hogy a kulák ma is valóságos rabszolgaságban tartja a béresét, aki az istállóban alszik, rongyos, nincs boiratva az OTI-ba, nem kapja meg a kollektív szerződésben előírt bért, lakás, pihenést, stb. Egy sor tapasztalat azt mutatja, hogy az ilyen eseteknek a leleplezése a kulák kipellengérozése a középparasztságnál is helyesítésre talál.

/Folyt.köv./

LP

- Ezer és ezer eset van, amikor a kulák az igazságtalanságnál, a bérletnél vagy egyébütt, titokban vagy nyíltan megkárosítja a középparasztokat. Ezeket az eseteket kell a pártszervezeteknek gondosan kivizsgálni és a középparaszt segítségére sietni. Az adó-kivetésnél, az előnyök juttatásánál, a temelési szerződéseknél mindenütt gondosan ügyelni kell arra, hogy a középparaszt előnyben részesüljön a kulákkal szemben. Az alvtársaink tudják, hogy minden kuláknak, kivétel nélkül, van valami vaj a fején, van valami takargatni valója, van valami, ami őt ellenszenvenessé teszi a középparaszt előtt. Ezeket kell kitergetni és a középparaszt elé tárni.

- Ahol pedig a kulák előre merészkedik, vagy megszegi a demokrácia törvényeit, nem termel, nem szolgáltat be, fekétezik, spekulál, uszoráskodik, ott kimélotlenül le kell rá osapni. A kulákra csak a kemény kéz hat, csak az tudja kordában tartani.

- Ugyanakkor minden erővel támogatni kell a szegény-paraszttságot, emelni öntudatát és önbizalmát. Néhol a mi falusi politikánk rossz végrehajtása következtében az a helyzet, amiről jelentéseink úgy számolnak be: "Nálunk a szegényparaszt ma is úgy néz a nagygazdára, mint régente." Vagy: "A szegény ember reszkető kézzel emel kalapot a kuláknak." Az ilyen jelenségek mutatják, hogy helyenként rosszul dolgoztunk, elhanyagoltuk ezt a réteget, amely nemcsak a felszabadulás után, de azelőtt is vállvetve harcolt velünk, mely legmegbízhatóbb szövetségünk a falun. Gondoskodni kell róla, hogy a szegényparaszt, a földmunkás, lépten-nyomon, napról-napra érezze, hogy az ipari munkásság őt tartja legmegbízhatóbb harcostársának a falun és ennek megfelelően bánik vele. Gondoskodni kell, hogy a szegényparaszt kapja elsősorban mindazokat az előnyöket, melyeket a demokrácia a falu dolgozó rétegeinek nyújt és különösen a földmunkások lakásában, bérben, szociális juttatásban, szabadidőben megkapják mindazt, amit a kollektív szerződés számukra biztosít.

- Mi a középparasztot nem azzal fogjuk megnyerni, hogy udvarolunk neki és azzal még kevésbé, ha a választóvonalat a szegényparaszt és a középparaszt között vonjuk meg. Udvarlás a középparasztnak nem imponál. Neki az imponál, ha látja, hogy a népi demokrácia állama vaskézzel sújt le a kulákra, következetesen erősíti a szegényparaszt és nemcsak politikai felvilágosító munkával, de kézzelfogható tettekkel segíti a középparasztot is.

/Folyt.köv./

L

- Ha ezt a politikát végrehajtjuk, akkor hamarosan éleghatár keletkezik a kulákok és a középparaszt között és a középparaszt egészé, amely már most is tiltakozik az ellen, hogy őt a kulákhoz sorolják, az ipari munkásság szövetségessé válik. A mi Központi Vezetőségünknek fő kérdése most, hogy ezt a politikát következetesen, szívesen véghez is vigyük.

- Népi demokráciánk most készül egy új, hatalmas munkára, az ötéves tervre. Ennek a tervnek mezőgazdaságra vonatkozó részét csak úgy fogjuk végrehajtani tudni, ha benne a középparaszt szívesen részt vesz.

- Az ötéves terv arra van hivatva, hogy hazánk gazdasági és kulturális színvonalát öt esztendő alatt olyan mértékben emelje, amire azelőtt évtizedek voltak szükségesek. Hogy már most is milyen a fejlődés iránya, arra nézve megemlítem, hogy az 1948-as esztendő folyamán az iparban, bányászatban és közlekedésben foglalkoztatottak száma több mint százszorosra nőtt és jóval meghaladja a 1937/38-as év számait. Öt év alatt nemzeti jövedelmünket több mint 60 százalékkal akarjuk növelni. Ezen belül a vasakohászatot, a vas-, fém- és gépgyártást, a kémiai ipart, a ruházati ipart meg akarjuk kétszerezni. Erre a célra magában az iparban legalább 300.000 új munkás beállítására lesz szükség. Ez egész szociális strukturánk megváltoztatását jelenti, mert az ötéves terv végén hazánk iparosodó mezőgazdasági országgal rendelkező ipari országgá válik.

- Nem kevésbé fontosak a tervnek a falura vonatkozó részei. Az ötéves terv 1250 községet fog bekapcsolni a villanyhálózatba és ezzel 1 1/2 millionyi falusi lakost fog villannyal ellátni. Minden faluba bevezetjük a telefont. Az ötéves terv fokozni kívánja a mezőgazdaság géposztását. A terv végén kb. 500 mezőgazdasági géppálya és 21.000 traktor fog a falu rendelkezésére állni. Megkezdjük a mezőgazdaságban az arató-éséplőgépek alkalmazását. A szárazság elleni harcra az ötéves terv során 200.000 holdat veszünk öntözés alá. Ennek a területnek több mint a fele a száraz éghajlatu Tiszántultra fog esni. Hatalmas erdőösítési, fásítási, talajjavítási munkákat tervezünk. Azonkívül új mezőgazdasági termények bevezetését, elsősorban a gyapot-termelést.

/Folyt.köv./ S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 51 kiadás

1949 MÁRCIUS 5.

15 óra 45 perc

/RÁKOSI MÁTYÁS BESZÉDE 24. FOLYTATÁS/ § GA/JUNÉ BN

AZ ÖTÉVES TERV HATALMAS FALUSI LAKÁSÉPÍTÉSI PROGRAMMAL RENDELKEZIK. 200 ÚJ TANYAKÖZPONTOT AKAR LÉTREHOZNI. HATALMAS LENDÜLETTTEL KIVÁNJÁ FELLEGYZTETNI A FALUSI SZÖVETKEZETEK MŰZSÉLMÁT.

- MINŐZIEK A RENDSZABÁLYOK AZT FOGJÁK EREDMÉNYEZNI, HOGY DÁN AZ IPARI MUNKÁSGÁÉ ÉLTSZINOVONALA JELENTÉKENYEN MEGNŐ, A FALU ÉLET- ÉS KULTURSZINOVONALA IS ERŐSEN KÖZELEDNI FOG A VÁROSIBOZ. A FALU MUNKÁSGÁÉ FELÉBŐLÉSE A DOLGOZÓ PARASZTSÁG FIJAIT, LEÁNYAIT SZÁZEGREVEL VANDUK BE AZ ISKOLÁZTATÁSGBA, AZ IPARI ÉS GÉPECITETT MŰZSÉZSÁSGAI TERM. LÉSGE, ELÉG RÁMUTATNI ARRÁ, HOGY AZ ÁLLAMI GÉPÜZEMEK AZ ÖTÉVES TERV FOLYAMÁN 50.000 ÚJ MUNKÁSGÁÉ KÖVETELNEK, AKIK ZÖME TERMÉZETESEN A DOLGOZÓ PARASZTSÁG KÖRÉBŐL KÉRÜL KI.

- A MAGYAR DEMOKRÁCIA ELŐTT ÁLLÓ NAGY FELADATOK OROSZLÁNRÉSZE PÁRTUNK VÁLLAIRA NEHEZEDIK. A LEGÖBB ELŐKÉSZÜLET S FELADATOK MEBBŐDÁSÁRA, PÁRTUNK MEGERŐSÍTÉSÉRE TAGSÁGUNKNAK AZ A FELÜLVIZSGÁLTATA, AMELY MOST PEJEZŐDIK BE. ENNEK A FELÜLVIZSGÁLTATAK FOLYAMÁN MŐZEL 1,200.000 TAGUNKAT VESSZÜK SZEMŐGYRE. AZ EODIGI - NEM VÉGLEGES ADATOK ALAPJÁN - MŐRŐLVÉLŐL 170.000-ET ZÁRUNK KI ÉS ENNÉL VALAMIVEL KEVESEBET TAJEJÖLTTE MINŐSITÜNK VISSZA. PÁRTUNK EZZEL SZÁMSZERŐLÉS VALAMIVEL AZ 1,000.000 TAG ALÁ ÖSÜKKEN VISSZA, DE MINŐSÉGBEN HASONLITHATATLANUL MEANŐV-KOZIK, PÁRTUNK LÉNYEGEBEN MEGSZADADULT A SO-RAINK KÖZÉ KERÜLT ELLENSÉGES VAGY A DOLGOZÓ ÖSZTÁLYOKTÓL IDEGEN ÉL-LEKTŐL, A KARRIERISTÁKTÓL S MINDAZOKTÓL, AKIKET NEM A MEGYŐZŐDÉS, NEM AZ ÉRŐEK MŐZOTT PÁRTUNKBA, MEGJAVULT PÁRTUNK SZOCIÁLIS ÖSSZE-TÉTELE, MEANŐTT DENNE AZ IPARI MUNKÁSGÁK, A DOLGOZÓ PARASZTOK SZÁMARÁ-NYA ÉS SÜLYA.

- FENNÁLLÁSUNK ÓTA ELŐSZÖR VÉGEZTÜNK EL ILYEN TISZTI-TÓ MUNKÁKAT, EŐRŐL ELKERŐLHETETLENÜL FOLYIK, HOGY HELYENKÉNT MIDÁK IS ÖSUSITAK SELE; NÉHOL TUL ENYME, NÉHOL TUL SZIGORU MÉRTÉKKEL MÉRTÜK. DE A MAGA ERŐSÉZŐN ELVÉGEZTÜK ZT A NEHÉZ MUNKÁKAT, AMELYRE RAVTUNK KIVÜL SEMMI MÁG PÁRTVA A MAGYAR POLITIKAI ÉLETNEK NEM KÉPES. A TAGFELÜLVIZSGÁLTAT RENDMÉNYKÉPEM MENDKIVÜL MEANŐTT PÁRTUNK TIKINTÉLYE ÉS POLITIKAI VONŐZŐRŐJE, EZER ÉS EZER KÖZSÉGBEN ÉS SZERVEZETBEN LÁT-NATTA A DOLGOZÓ NÉP, HOGY ELTÁVOLETJÜK SORAINK KÖZÜL AZOKAT, AKIK NEM AZ Ő ÉRŐKEIT KÉPVISELIK. MEANŐTT PÁRTUNK ÖSZKEKIVÁGŐSOLTSÁGA, SZINOVONALA, HÁRŐKÉPŐSÉGE.

/FOLYT.KÖV./

S.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 52 kiadás

1949 március 5.

15 óra 55 perc

/Rákosi Mátyás beszéde, 25. folyt./ § Lt Bn

- A tagfelülvizsgálat nehéz feladatának jó olvégző-sőért külön köszönet illeti a felülvizsgáló bizottságok tagjainak tiz-czoit, akik heteken, h őnapokon ét, erejük megfeszítésével, fáradságot és munkát nem kímélve dolgoztak s így járultak hozzá, hogy a Magyar Dolgozók Pártja most nyugodtan, megtisztultan, erőben és öntudatban megnövekedve foghat az előtte álló új feladatok megoldásához.

- A munkaverseny nagy lendülete, melyről már megnönlőkeztet, ennek a megnövekedett erőnek egyik mutatója. A legközelebbi feladataink közé tartozik most az üzemi választások jó olfolytaté-sa, olyan üzemi bizottságok létrehozása, melyek a dolgozók és a termelés érdekeit a szocialista építés érdekében a legjobban össze tudják egyeztetni. A Magyar Függetlenségű Népfrontot szilárd, széles ala-pokra kell fektetni s ugy kiépíteni, hogy a népi demokrácia államának továbbfejldését elősegítse és megyorsítsa. Részletesen ki kell dolgozni az ötéves tervet, hogy hároméves tervünk megalósítása után közönlő nélkül, fokozott iramban dolgozhassunk tovább. Vélő párhuzamosan szőnba kell venni a tudomány, a művészet, az irodalom, az isko-la problémáit, melyekhez eddig nem nyultunk, vagy nem nyultunk megnö-felölő alapsisággal. De mindenkölőt megnö kell javítanunk falusi munkánkat és megnö kell nyernünk a munkás-paraszt szövetség megnöszilér-dítésára a közöpparasztságot.

- Ugyanakkor báradhatatlanul küzdönünk kell a háborus uszítók, a kardosörtető imperialisták ellen, küzdönünk kell a békéért. Hüen és ingadozás nélkül kell támogathunk a békének és az emberi szabadságnak azt a világotfrontját, melynek élön a hatalmas Szovjetunió és böles vezérec, Sztálin elvtárs áll. Forró üdvözlötünket küldjük a békéért és népük függetlenségéért küzdő francia és olasz kommunistáknak. Külön üzödjük a két testvérpárt vezetőinek, Thorez és Togliatti elvtársainak, hogy folytassák bátran és elszántan a béko és hazájuk önállóságának megnövédéséért a küzdelmet. Erősítse harcukat az a tudat, hogy megnööttük áll és támogathja őket az egész hala-dó, a háborus gyujtogatók ellen küzdő világ szolidaritása és rekon-szenve.

- Mi pedig itthon keményen tartjuk a békének és a szocialista építésnek a ránk eső frontszakaszát. A magyar demokrá-cia, mely Pártunk vezetésével innár ötödik éve sorra megnöoldotta azo-akat a feladatok, melyek elő a történelen állította, most már tá-pasztalatokban, tudásban, önbizádban megnövekedve néz a jövőbe. S a magyar kommunistákkal az élön, a népi demokráciák növekvő családjá-ban a felszabadító Szovjetuni óra támaszkodva; határozott, biztos lép-tékekkel halad nagy ödlünk, a szocializmus felé. /MTI/ LP

B 53 kiadás 1949. március 5. 16 óra 03 perc

Ítélet Mindszenty József valutavisszaérkező büntársai ügyében

Ma Tű & Gy Bn A munkásbíróság szombaton délután hirdette ki Mindszenty József valutavisszaérkező büntársai ügyében az ítéletet. E szerint a munkásbíróság büntársnak mondotta ki dr. Böka Imre áldozópap, primási számvevőt és dr. Horváth Gábert, Esterházy Pál titkárat külföldi fizetési eszközök zárolt letétbehelyezésének elmulasztása által elkövetett büntetésben, fizetési eszközökkel elkövetett visszaélés büntetésben és külföldi fizetési eszköz engedély nélküli kijuttatása által elkövetett büntetésben. Esőrt Böka Imrét négy évi fegyházra és 1000 forint vagyoni elégtétel megfizetésére, Horváthot hatévi fegyházra ítélte. Dr. Vajkai Nándor bank- és pénzváltóüzlettulajdonost a bíróság fizetési eszközökkel elkövetett visszaélés büntetéséért egyévi börtönre, 2000 forint pénzbüntetésre ítélte és kötelezte 20.000 forint vagyoni elégtétel megfizetésére. Büntársnak mondotta ki a bíróság Vid József jezsuita szerzetest belöldi fizetési eszközök engedély nélküli kijuttatásának büntetésben, külföldi fizetési eszközök és külföldi vorosú aranyérmék, valamint törtarany zárolt letétbehelyezésének elmulasztása által elkövetett büntetésben, végül fizetési eszközökkel elkövetett visszaélés büntetésben. A bíróság ezért Vid Józsefet háromévi fegyházra ítélte. Ugyancsak három évi fegyházbüntetést kapott Várady János jezsuita szerzetest, akit külföldi fizetési eszközök, külföldi vorosú aranyérmék és törtarany zárolt letétbehelyezésének elmulasztása által elkövetett büntetés, valamint valutavisszaérkező büntette miatt mondott ki büntársnak a munkásbíróság. Dr. Tolnai Dezső nyugalmazott bankigazgató valutavisszaérkező büntette miatt kétévi fegyházbüntetést kapott és 50.000 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezték. Az ugyancsak valutavisszaérkező büntetésben büntársnak kimondott Nagy György banktisztviselő büntetése háromévi fegyház, Földes Károly magánhivatalnoké pedig négy évi fegyház. Büntársnak mondta ki a munkásbíróság Deutsch Zsigmond ügynőket valutavisszaérkező büntetésben és külföldi fizetési eszközök zárolt letétbehelyezésének elmulasztása által elkövetett büntetésben. Büntetése: négy évi fegyház. Özv. Forgács Józsefné szül. Molnár Margit fűszerkereskedőt, Dukasz Ede és Dukasz Viktor vállalkozókat, valamint ifj. Csonka Pál terménybizomá nyost valutavisszaérkező büntetésben mondotta ki büntársnak a bíróság és ezért Forgácsné másfélévi börtönre és 1000 forint pénzbüntetésre, Dukasz Edét és Dukasz Vikort fejenként három évi fegyházra, 10.000 forint pénzbüntetésre és 40.000 forint vagyoni elégtétel megfizetésére, Csonka Pált pedig három és félévi fegyházra, 5000 forint pénzbüntetésre és 20.000 forint vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte.

A munkásbíróság ezután részletesen megindokolta az ítéletet. /MTI/

TL

B 54 kiadás 1949. március 5. 16 óra 40 perc

Helyesbítés

Bn/Lt B.40. kiadásunk felülről számított 18. sora helyesen a következő: "Amasunk és szövetségeseink a falun. ekkor, stb." /MTI/

/MEGKEZDÖTT A KÖZALKALMAZOTTSTB. 2. FOLYTATÁS/

KÖRLE/JNÉ KS SZÜNÉT UTÁN KÖVES ANDRÁS, A MAGÁNALKALMAZOTTAK SZAKSZERVEZÉTENEK FŐTITKÁRA A TESTVÉR SZAKSZERVEZET NEVÉBEN ÜDVÖZÖLTÉ A KONGRESSZUST, HANGSÚLYOZTA, HOGY MA MÁR A KÖZALKALMAZOTTAKNAK ÉS A MAGÁNALKALMAZOTTAKNAK MEGNOS A MUNKÁLTATÓJUK: A MAGYAR DOLGOZÓ NÉP ÁLLAMA, A NÉPI DEMOKRÁCIA. /TAPS/. MINÉL KÖZELEBB KELL HOZNI A MAGÁNALKALMAZOTTAK ÉS A KÖZALKALMAZOTTAKAT S UGYANAKKOR IGYEKEZNI KELL MINÉL KÖZELEBB KERÜLNI NÉPI DEMOKRÁCIÁNK BÁZISÁHOZ, AZ IPARI MUNKÁSSÁGHOZ.

EZ UTÁN TASNÁDY SÁNDOR FŐTITKÁRHELYETTES TARTOTTA MEG RÉFÉRTUMÁT, MINDENK ELŐTT RÁMUTATOTT AZOKRA A DÖNTŐ VÁLTOZÁSOKRA, AMELYEK AZ 1947 JANUÁRJÁBAN TARTOTT ELSŐ KÖZALKALMAZOTT KONGRESSZUS OTTA MIND BELFÖLDÖN, MIND A KÜLFÖLDÖN BEKÖVETKEZTEK. A MAGYAR NÉP, A KOMMUNISTA PÁRTTAL AZ ÉLÉN, A MUNKÁSOSZTÁLY VEZETÉSÉVEL LÉPÉS-RŐL-LÉPÉSRE KISZORITOTTA A KIZSÁKMÁNYOLÓ OSZTÁLYOKAT A HATALOMBÓL. AZ IMPERIALISTA BEFOLYÁS ALATT ÁLLÓ ORSZÁGOKBAN EGYMÁST ÉRIK A MÉRÉNYLETEK A DOLGOZÓ NÉP SZABADSÁGA ELLEN ÉS ALJAS GYILKOSSÁGOKTÓL SEM RIADNÁK VISSZA. MEGEMLEKEZETT PÁPARIGASZ, GÖRÖG SZAKSZERVEZETI VEZETŐ ALJAS MEGGYILKOLÁSÁRÓL ÉS KIJELENTETTE, HOGY A MAGYAR KÖZALKALMAZOTTAK KÖRÉBEN IS A LEGMÉLYEBB FELHÁBORODÁST VÁLTOZTATTA KI AZ IMPERIALISTA ÜGYNÖKEI ÁLTAL ELKÖVETETT GYILKOSSÁG. A KONGRESSZUS TILTAKOZIK A FASISZTA BRUTALITÁSOK ELLENÉ.

A MINDSZENTY-ÜGYVEL KAPOCSOLATBAN RÁMUTATOTT, HOGY AZ ELITÉLT HAZAÁRULÓK MŰKÖDÉSI TERÜLETÜKBŐL NEM FELEJTETTÉK KI AZ ÁLLAMGÉPEZETET SEM S A KÖZHIVATALOKBAN IS IGYEKEZTEK RÖMBÖLŐ MUNKÁT KIFEJTENI. AZ ILYEN KISÉRLETEK AZONAN ELEVE SIKERTELENEK LESZNEK, HA A KÖZALKALMAZOTTAK FOKOZOTT ÉBERSÉGGEL LEPELLEZIK LE A REAKCIÓ ÜGYNÖKEIT, AZ IMPERIALIZMUS LAKAJAIT.

NÉPI DEMOKRÁCIÁNK EGYRE SZILÁRDABB PILLÉRÉVÉ VÁLIK A SZABADSÁGSZERETŐ NÉPEK DÉKEFRONTJÁNAK S A MUNKÁSOSZTÁLY VEZETÉSÉVEL A NÉPET SZOLGÁLÓ ÉRTELMISSÉGGEL EGYÜTT SZOROS SZÖVETSÉGBEN A DOLGOZÓ PARASZTSÁGGAL HALAD A SZOCIALIZMUS FELÉ - MONDOTTÁ. A KÖZALKALMAZOTTAK TELJES ODAADÁSSAL HELYESLIK A KORMÁNY MINDEN INTÉZKEDÉSÉT. EZT AZ ORSZÁGOT, AMELY A MIÉNK, MEG IS KELL TUDNI VÉDENI, MINDEN KÜLSŐ ÉS BELSŐ TÁMADÁS ELLEN S EZÉRT A KÖZALKALMAZOTTAK TELJESMÉRTÉKÉBEN SZÜKSÉGESNEK TARTÁK ÉS HELYESLIK A HONVÉDSÉG KORSZERŰ TERESÍTÉSÉT. /FOLYT.KÖV./ V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 55 kiadás

1949 március 5.

16 óra 15 perc

/A közalkalmazott-kongresszus... 3. folyt./ K8/Jn6/Lt K8

A közalkalmazotti réteg a munkásosztály köré tömörülve szervezi tovább az építő munkát. Ebben az összefogásban megszűnik a pártversengés a helyét a közös munka foglalja el. Ezt a célt szolgálja az új Függetlenségi Népfront, amelynek elnöke Rákosi Mátyás. /A kongresszus résztvevői helyükről felállva szünni nem akaró, lelkes tapssal ünnepelték a magyar dolgozókat vezetőt./

Ezután rámutatott arra, hogy a stabilizáció óta az ország teljesítőképességétől függően több alkalommal is emelkedett a közalkalmazottak fizetése, amit többi között az is lehetővé tett, hogy a Szovjetunió jóvátételi kötelezettségeink felét elengedte. Az ország teljesítőképességének további emelkedése lehetővé teszi majd a közalkalmazottak életszínvonalának további emelését. A szakszervezetnek az az álláspontja, hogy a bérezési rendszer a dolgozók munkájának megfelelő díjazást kell hogy biztosítson és vegye figyelembe a teljesítményt és a szaktudást. Ismértette, milyen jelentős munkát fejtett ki a szakszervezet a segélyezések és juttatások terén és hangsúlyozta, hogy tovább kell fejleszteni a dolgozók üdültetését.

A közalkalmazottak széles tömegei örömmel üdvözölték az OTBA-nak az OTI-ba való beolvadását, mert így a közalkalmazottak egy magasabbértékű betegellátás keretébe kerültek.

Kiemelte a közalkalmazottak ideológiai és szakmai nevelésének fontosságát. Eddig mintegy 15.000 közalkalmazott részesült szakszervezeti oktatásban.

A közigazgatásról szólva kiemelte, hogy annak egyre inkább népi jellegűvé kell válnia, hatóságait a nép ellenőrzése alá kell helyezni és munkájába egyre szelosebb dolgozó tömegeket kell bevonni. Megkezdődött a munkáskáderek bevonása a közigazgatásba és ezeknek döntő többsége igenc jól megállta a helyét. Ez nem jelenti azt, hogy a régi szakmailag közpott közalkalmazottra nincs szükség. A népi demokrácia igényt tart munkájukra és elvárja tőlük, hogy egybeforrva az új munkáskáderekkel, tehetségüknek és szaktudásuknak megfelelően segítsék elő ök is a szocialista társadalom építését.

Hangsúlyozta, hogy meg kell javítani a munkát a köz-hivatalokban. Ki kell irtani a korrupciót. A legélesebben szembe kell szállni az osztályellenességgel. Arra kell törekedni, hogy a korrupció teljesen eltűnjék a közhivatalokból. Ennek előfeltétele az, hogy fokról-fokra kiverjük a reakciót összes hadállásaiból, kiséperjük a reakció még meglevő ügynökeit az állam-gépezetből.

Bejelentette, tárgyalások indulnak meg, hogy a városi és vármegyei alkalmazottak szövetsége egy későbbi időpontban egyesüljön a közalkalmazottak szakszervezetével.

Beszéde végén áltette Apró Antalt, a Szakszervezeti Tanács főtitkárát, a nagy Szovjetuniót, az ország békéjének, biztonságának és függetlenségének legszilárdabb bástyáját.

TL/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 56. kiadás

1949 március 5.

17 óra-5 perc

/Közalkalmazott-kongresszus... 4. folyt./ K8/Hm/Lt K8

a Szovjetunió büles vezetőit, Sztálin generalisszimust és a magyar dolgozó nép vezetőit, Rákosi Mátyást.

A kongresszus résztvevői helyükről felállva, szünni nem akaró lelkes tapssal és éljenzőssel páreken át ünnepelték a Szovjetuniót, Sztálin generalisszimust és Rákosi Mátyást. Ni/Hm/Lt K8 A kongresszus résztvevői táviratban üdvözölték a MDP központi vezetőségét és Rákosi Mátyást.

"Mindon örönnkel azon leszünk - hangzik a távirat -, hogy a közalkalmazott dolgozók széles rétegei egyre fokozottabban kapcsolódjanak be a szocializmus építésébe."

A főtitkári beszámolóhoz számos felszólalás hangzott el.

A Szakszervezeti Tanács nevében Gács László főtitkárhelyettes üdvözölte a kongresszust. Hangsúlyozta, ma a hatalom a népi demokráciánkban szilárdan a munkásosztály vezette dolgozók kezében van. Magyarország történelmét a dolgozó nép írja. Ez fokozott felelősséget jelent elsősorban a társadalom vezető osztálya, a munkásosztály számára, de fokozott felelősséget jelent a hatalomban részes minden dolgozó réteg számára, így a közalkalmazottak részére is.

- Eddig is beovtuk és a jövőben is beovjuk az államapparátusba a munkásság és a dolgozó parasztság fiait, - mondtta. - A népköztársaság államapparátusában, közigazgatásában nem lehet helye fasisztának, reakciónak, szabotálnak, a nép elleneseknek, de még azoknak sem, akik közömbösek országunk sorsa, népünk boldogulásának nagy ügye iránt. Ezért minden becsületes közalkalmazottnak segítenie kell abban, hogy az ilyen elemek kikörüljenek sorainkból. Egyetlen becsületes, a néphez hűséges közalkalmazottnak sem kell attól tartania, hogy kiszorítják helyéből a közigazgatásba bekerülő munkások és parasztek.

Gács László kifejtette ezután, hogy új típusu közalkalmazottakra van szükség. A munkához való viszony megváltozása, a bürokratizmus megszüntetése, a közösség ügyeiben való fáradhatatlan, áldozatkés részvétel, a dolgozó néppel való összeforrottság elengedhetetlen feltételei az új típusu közalkalmazott kialakításának.

- A népi közigazgatás megteremtésében jelentős szerep jut a közalkalmazottak szakszervezetének és minden egyes közalkalmazottnak, - folytatta. - E hatalmas feladatokat csak úgy tudják megoldani a közalkalmazottak, ha jó politikai vezetés alatt álló, szervezotileg szilárd alapon nyugvó szakszervezetük van.

Gács László hangsúlyozta végül, meg van győződve arról, hogy a szakszervezet nevelő munkájával és a közalkalmazottak tízezreinek aktivizálásával a szocializmus iskolájává válik.

TL/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 57. kiadás 1949 március 5. 17 óra 20 perc
/Közalkalmazott-kongresszus... 5. folyt./ Nl/Hm/Lt Ks

Ezután Gács László a kongresszus résztvevőinek lelkes tapsa közben átadta a Kiváló munkáért kitüntetés a szakszervezet hat tagjának.

A kitüntetett közalkalmazottak: Fekete Erzsébet, Gábor Jenőné, Rigo János, Imrei Gyula, Wagner Ferenc és Fehérvári Erzsébet.

/Folyt.köv./

Atadjuk tapasztalatainkat bolgár munkástársainknak - A bolgár küldöttség meglátogatta a Ganz villamossági gyárat

Ngy/Lt Ks Szombaton délelőtt Ganey Dimitr bolgár külkereskedelmi miniszter, Ivan Grozdanov mérnök, bolgár postaminiszter, Popov Iván, a bolgár Erősáramgyár vezérigazgatója, Takov Jordan, a Fém-behozatali hivatal vezetője és Jovesev mérnök, a bolgár geológiai intézet igazgatója meglátogatták a Ganz villamossági gyárat. Megtekintették a trafóműhelyt, a nagy gépműhelyt és a nagysereldét. A trafó-műhelyben a gyár dolgozói küldöttségileg üdvözölték a bolgár vendégeket.

- Szeretettel várjuk a bolgár elektromosipari tanulókat - mondotta Kiss István trafó-szerelő -, akik idejönnek, a mi gyárunkba tanulni. Atadjuk tapasztalatainkat bolgár munkástársainknak.

- Sok külföldi gyárat láttam már - mondotta a gyár vezetésének Popov Iván -, évekig dolgoztam a franciaországi A lsthon villamossági gyárban. A Ganz villamossági gyár megállja a helyét a külföldi versenytársak mellett. Nekünk, bolgároknak sokat kell tanulnunk a magyar elektromosipartól. /MTI/

A Rádió helyszíni közvetítést ad a Moszkva-Budapest sakkversenyéről

§ Lt Ks A magyar rádió naponta több alkalommal közli a Moszkva-Budapest sakkverseny eredményeit. Ezenkívül a versenynapokon helyszíni közvetítést is ad a versenyről.

A versenynapokon 21.50 órától 22 óráig a magyar rádióban Alatorcevszovjet sakkmeister a Szovjetunió számára ad helyszíni közvetítést.

A Rádió Hangos Ujság-ja napi számaiban mindig 22.45 órakor ismerteti a verseny legújabb eredményeit, valamint magyar mesterek elemzéseit ismerteti az előző napi mérkőzésekről. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 58. kiadás 1949 március 5. 17 óra 35 perc

Többmillióforintos megtakarítás a Vegyiparban

KM & Hm/Lt Ks A szerves és gyógyszervegyészet iparban 1948 augusztus-december hónapokban sokféle racionalizálást és újítást vezettek be, amelynek eredményeképpen az anyagköltségeket mintegy három százalékkal sikerült csökkenteni. Ez a csökkentés 1949-ben 2,020.000 forint megtakarítást jelent.

Újítások és új gyártási eljárások bevezetésével a Chincinban 10 százalékkal sikerült az anyagköltséget csökkenteni, ami 1949-ben mintegy 1,200.000 forint megtakarítást von maga után. A Paliknál a gyógyszerek kiszorolásánál jelentkező selejt-százalékot a pontosabb munka által három és fél százalékkal csökkentették le. Ennek révén mintegy 120.000 forint költségmegtakarítás érhető el. A Richternél oldoszer-megtakarítás révén mintegy 5.3 százalékkal csökkentették az anyagköltségeket, miáltal 400.000 forint lesz a megtakarítás. Az Alkaloidnál a morfinkitermelési százalék javítása által - amely racionalizálással volt elérhető - az anyagköltségeket hat százalékkal csökkentve 1949-ben 300.000 forint megtakarítást fognak felmutatni.

A háztartási vegyipar államosított vállalatai közül meg kell említeni a Baeder-gyárat, ahol először vezették be az eddig használatos külföldi eredetű illatanyagok helyett a piperoszappannak hazai termelésű benzaldehiddel történő illatosítását, amely révén 1949-ben a tervbe vett 120 tonna piperoszappan termelést véve alapul, mintegy 120.000 forint valutamegtakarítás remélhető. Ezt a helyettesítést az egész magyar piperoszappaniparra kivetítve azt láthatjuk, hogy mintegy 890.000 forint megtakarítás várható ezen a téren. A Sziat-gyárban az extrahált napraforgódarának albuminoptólóvá való feldolgozása révén 1,600.000 forint bevételi többlet hozhatunk, amelyből - ha a dara árát és feldolgozási költségét levonjuk - 1,100.000 forintos anyagmegtakarítás marad. Ugyanekkor az állam körülbelül hárommillió forint értékű valutát takarít meg azáltal, hogy a butoripar számára szükséges albumin behozatalát lecsökkenti. A Lázár és Ofner bővényolajgyárban a kazánüzem racionalizálása révén évenként 1350 tonna 4000 kaloriás szenet tudnak megtakarítani, amelyhez hozzászámítva a háromfőnyi létszámcsökkenést, összesen mintegy 204.000 forint megtakarítással számolhatnak. A Krayer-gyárban az eddig kizárólag import utján beszerezhető mügyanta-típusok belföldi gyártása során a gyár keretein belül már eddig is 180.000 forint megtakarítással számolhatunk. Az Albus-gyárban a magtörés visszanyerésére beállított különleges rostaszervezet révén - amelyet azóta már több üzembe is beállítottak - 160 vagon olajosmag feldolgozásánál mintegy 13 tonna olajtöbbletet sikerült felmutatni, amelynek értéke 65.000 forint. A szappangyárakban a zsírbontás teljes bevezetése által a glicerinkitermelési százalékot 4.5 százalékról átlagosan 5.5 százalékra sikerült felemelni, amely által - alapulvéve évenként 600 vagon feldolgozott olajmennyiséget - hat vagon glicerintöbblettermelés érhető el, összesen 840.000 forint megtakarítással. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 59. kiadás

1949 március 5.

18 óra 15 perc.

A Budapest-Moszkva sakkcsapatmérkőzés ünnepélyes megnyitása

D/Sz/Lt Ks Szombaton délután a KAOSz székházában ünnepélyes keretek között nyitották meg a Budapest-Moszkva válogatott sakkcsapatmérkőzést, amely a szovjet kultúra hónapjának egyik kimagasló eseménye. Az ünnepélyes megnyitáson megjelent Puskin, a Szovjetunió nagykövete, Kossa István iparügyi miniszter, Bognár József, Budapest polgármestere, Szmirnov, a szovjet nagykövetség tanácsosa, a Magyar Dolgozók Országos Sakkszövetségének és a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság tagjai.

A KAOSz nagytermet zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség. A terem falait szovjet és magyar lobogók, Lenin, Sztálin és Rákosi Mátyás arcképei díszítették. Az onelvénytől kétoldalt, valamint az onelvény fölött már felállították a hatalmas demonstrációs táblákat, amelyen a nézőközönség lépésről-lépésre figyelemmel kísérheti a játszmákat.

Bognár József polgármester a főváros dolgozói nevében üdvözölte a szovjet sakkozókat, majd Kossa István iparügyi miniszter, a MADOS elnöke mondott megnyitóbeszédet. Hangsúlyozta, hogy ez a válogatott mérkőzés igen nagy jelentőségű a most mind nagyobb arányokban kibontakozó magyar sakk-tömegsport fejlődése szempontjából. A Szovjetunió a sakkozásban világszerte elismert vezető szerepet éppen a sakk tömegbázisának kiépítésével érte el. A dolgozók tömeges részvétele a kulturális életben csak ott lehetséges, ahol a dolgozók már szabadok.

- Reméljük, hogy a mostani verseny mindenkét meggyőző Magyarországon arról - mondotta -, hogy a sakk is méltán sorakozik a többi sportágak közé, sőt azok között a legnemesebbekhez tartozik, mert a szellem sportja. Reméljük továbbá, hogy ez a verseny mindenkét meggyőző arról is, hogy a sakksport fejlesztésére is érdemes igen komoly összegeket fordítani.

Üdvözölte ezután a Magyarországra érkezett szovjet sakkozókat, akik bizonyára épp olyan nagy sikert aratnak majd, mint a szovjet tudomány és művészet Magyarországon járt képviselői.

- Erősítse ez a mérkőzés tovább azt a mély baráti kapcsolatot - fejezte -, amely népeink között kialakult. Eljének kedves vendégeink, éljen és erősödjék népeink barátsága, - fejezte be nagy tapsal fogadott beszédét.

Vasziljev, a szovjet sakk-küldöttség vezetője a szovjet sakkozók üdvözlését tolmácsolta, majd rámutatott arra, hogy a Szovjetunióban a sakkozás milliók kedvelt játékává vált. A szovjet sakkozás nagyarányú fejlődése s azok a nemzetközi sikerek, amelyeket a szovjet sakkozók elértek, annak a szocialista társadalmi rendnek köszönhetőek, amely minden előfeltételét megteremtette a kulturális élet kifejlődésének.

/Folyt.köv./ TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 60. kiadás

1949 március 5.

18 óra 25 perc

/A Budapest-Moszkva sakkcsapatmérkőzés...folyt./ D/Sz/Lt Ks

- A Budapest-Moszkva sakkcsapatmérkőzés a szovjet sakkművészet minden finomságát be fogja mutatni, - mondotta - s még jobban megerősíti a magyar és szovjet sakkozók barátságát, valamint a két nép között fennálló kulturális kapcsolatokat. Eljének a magyar és szovjet sakkozók, a magyar és szovjet nép barátságát - fejezte be nagy tapsal fogadott felszólalását.

Ezután Zuparjev, a verseny szovjet döntőbírája a közönség viharos tapsa közepette egyenként bemutatatta a szovjet sakkozókat, majd Dalmadi Jenő, a MADOS ügyvezető elnöke a magyar csapat tagjait mutatta be a közönségnek.

Ezután az onelvényen felállították a sakkasztalokat s megkezdődött Budapest és Moszkva legjobb sakkozójának mérkőzése.

/MTI/

Bognár József megnyitotta a szovjet sakk-fényképműkiállítást

D/Sz/Lt Ks A Budapest-Moszkva válogatott sakkcsapatmérkőzés ünnepélyes megnyitása után Bognár József, Budapest polgármestere a KAOSz székházában megnyitotta azt a fényképműkiállítást, amely a Szovjetunió sakkéletéről ad szemléltető képet.

- E képekből a magyar közönség meggyőződhet arról - mondotta Bognár József megnyitóbeszédében -, hogy a néphez gyökerező szocialista kultúra minden kulturánál fejlettebb és hogy a népszéles rétegeket mozgató tömegsakkozás a nemzeti szellemi sport fejlettségét, minőségi fokát is a legmagasabbra emeli.

A kiállítás gazdag képanyaga bemutatja a Szovjetunió világhírű sakkozói játék közben, amint elmélyedve ülnek a versenyasztal mellett, vagy amikor szimultán játszanak a dolgozókkal. Igen érdekes képek szerepelnek a kiállításon a moszkvai sakkvilágbajnokságról, valamint a Szovjetunió válogatott csapatának az angol és amerikai csapatokkal rádióon keresztül folytatott távmérkőzéséről. Bemutatja a kiállítás a sakk-tömegsportot, az ifjúsági és női sakkozókat, a szovjet dolgozókat, amint hajón, üzemekben, vagy éppen a moszkvai színház öltözőjében két felvonás között áldoznak a sakk nemes művészetének. /MTI/

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B 61. kiadás 1949 március 5. 18 óra 40 perc

A Magyar Munkásmozgalmi Intézet kiállítja a Tanácsmagyarország emlékeit

§ Lt Ks A Magyar Munkásmozgalmi Intézet a proletárdiktatúra kikiáltásának 30. évfordulója alkalmából a Tanácsmagyarország emlékeit gyűjti össze és állítja ki nagy kiállításon a Nemzeti Múzeumban.

A Munkásmozgalmi Intézet felkér minden intézményt és magánost, hogy a Proletárdiktatúrát érintő minden tulajdonában levő dokumentumot, emléket, nyomtatványt, fotót stb. ajándék- vagy kölcsönképpen a Magyar Munkásmozgalmi Intézetnek /Budapest, Fő-utca 1. telefon: 161-482/ engedjen át. /MTI/

A Magyar-Lengyel Társaság hírei

§ Lt Ks A Magyar-Lengyel Társaság tudományos szakosztálya március 8-án, kedden délután 6 órakor az egyetemi Lengyel Intézet helyiségében /VIII. Eszterházy-u.3./ előadást tart. Előadó: dr. Gerézdi Rabán egyetemi m. tanár, aki "A krakói egyetem és a középkorvégi magyar társadalomról" értekezik.

x x x
A Magyar-Lengyel Társaság lengyel nyelvtanfolyamára, kezdő és haladó csoportban további jelentkezőket elfogad. Beiratkozás: kedden és csütörtökön délután 6 órakor az egyetemi Lengyel Intézet helyiségében /VIII. Eszterházy-u.3./ A tanfolyam díjmentes. /MTI/

Az Operaház igazgatósága

§ Sz/Lt Ks közli, hogy március hó 6-án, vasárnap este a Don Juan előadása 7 órakor kezdődik. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 62. kiadás 1949 március 5. 20 óra 55 perc

/Közalkalmazott-kongresszus, 6. folyt./ Ni/Sz/Lt Ks

Kiss Roland rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter a régi közalkalmazottak nevében üdvözölte a kongresszust. Kiemelte, a közalkalmazottak feladata a népi demokratikus államrend megerősítése és fejlesztése, hogy ennek révén megvalósíthassuk célunkat, a szocialista Magyarországot.

Erdői József javaslatot tett arra, hogy a közhivatali munka megjavítására indított munka keretében az egyes hivatalok csoréjlik ki tapasztalataikat, hogy a munka még eredményesebb legyen.

Régi Henrikné munkásból lett köztisztviselő a dolgozó nők jó munkáját méltatta. Mi - mondotta - az új kollektív szellemet vagyunk hivatva bevinni a nagyrészt még a régi burzsoa kapitalista szellemet ápoló közhivatalokba.

Simonyi Mihály bejelentette, a belügyminisztérium dolgozói a közhivatali munka megjavítására indított mozgalom keretében válladják, hogy három hónapon belül 10 százalékos megtakarítást érnek el munkában, időben és anyagban.

A vitában még többen felszólaltak. A kongresszus vasárnap reggel folytatja tanácskozásait. /MTI/

A szolnoki csata 100 éves fordulóját Unneplik Szolnok város dolgozói

Tud & Fe/Fe/Lt Ks Szolnok, március 5.

Szolnok város dolgozói két napon át bensőségesen Unneplik meg a szolnoki csata 100 éves fordulóját. Az ünnepség első napján, szombaton délután a városháza közgyűlési termében centenárius emlékkiállítás nyílt meg. A kiállítás anyaga bemutatja az 1848-as szabadságharc minden mozzanatát.

A kiállítás megnyitása után a Szabadság-téren levő Szabadság-szobornál nagy ünneplő közönség előtt Gróczy András, a MDP titkára mondott ünnepi beszédet.

Vasárnap, az ünnepség másodnapján, munkásmozgalmi kiállítás megnyitása után a szolnoki honvéd repülőképző osztály zászlóavatása lesz, majd megkoszorúzzák a Művésztelepen levő Damjanich-szobrot és felavatják a város által létesített melegvízű nappalfürdőt. Este a honvédség másoros estét rendez a Városi Színházban.

TL /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 63. kiadás 1949 március 5. 21 óra 45 perc

Ünnepélyesen felavatták a Magyar-Francia Társaság új helyiségét

Kö/Sz/Lt Ks A Magyar-Francia Társaság Kossuth Lajos-utcai új helyiségében szombaton délután bensőséges felavató ünnepélyt rendezett, amelyen megjelentek a többi között Boldizsár Iván és Szávai Nándor kultuszállamtitkár, Gauquié budapesti francia követ, a követség tagjaival, Czinkóczy Jenő osztályfőnök, a külügyminisztérium kulturális osztályának vezetője, Goda Gábor székesszévfővárosi tanácsnok, Védres Márk, Szép Ernő és a magyar szellemi élet sok más kiválósága. Pór Bertalan elnöki megnyitójában kijelentette, hogy a Magyar-Francia Társaság új helyiségében az eddigénél is nagyobb lendülettel áradozik majd a magyar és francia nép kulturális kapcsolatainak elmélyítésén. Ezután a Társaság egyik tagja elszavalta Paul Eluard "Legion" című költeményét, amelyet a nagy francia költő a fasiszták által kivégzett, a francia hazafiak sorában küzdött 24 külföldi szabadsághősről írt, akik között három magyar is volt. A Biró-vonós négyes művészi játéka után az ünnepség Gereblyés Lászlónak, a Társaság főtájkárának zárószavaival ért véget. /MTI/

Időjárásjelentés

& Lt Ks A Meteorológiai Intézet jelenti március 5-én, szombaton este 9 órakor:

Közép- és Nyugat Európában a szeles, csapadékos idő tovább tart; de míg a brit szigeteken enyhe tengeri lég tömegek okoznak esőket; illetve az Északi-tenger partvidékén havazást, Közép Európában, különösen Lengyelországban és a Kárpát-medencében; hideg sarkvidéki légtömegek vannak uralmon és futó hózáporok vannak. Hazánkban szombaton is tovább tartott a hideg idő. Az erős szél a nap folyamán kissé mérséklődött. A hőmérséklet csak Szombathelyen emelkedett az olvadáspont fölé, másutt csak minus 1, minus 3, sőt Nyíregyházán minus 4 fok volt a esuesérték. Sokfelé volt futó havazás, de mennyisége az estig beérkezett jelentések szerint csak kevés helyen haladta meg az 1 mm-t.

Budapestben szombaton este 21 órakor a hőmérséklet minus 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, gyengén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás vasárnap estig: mérsékelt, helyenkint élénk szél. Változó felhőzet, több felé havazás. A hideg tovább tart. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 64. kiadás 1949 március 5. 22 óra -- perc

/Mezgosítsuk minden erőnket... 2. folyt./ Ks/Lt Ks

Ezután felszólalásokra került sor. Elsőnek Tardos András, a MEFESz főtájkára szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy a MEFESz kádjerei megerősödtek a szocializmus építéséért folytatott harcban.

- A munkásosztály szervezetségét, proletárfegyelmet be kell vinni a MEFESz-szervezetekbe, sőt ezt tovább kell vinni egész egyetemi ifjúságunkra is. A mi vezetőinknek kell a legjobb szakembereknek lenniük. A MEFESz vezetői, ha elvégezték az egyetemet, ismét vezető posztokra kerülnek. Olyan feladatok várnak ránk, amelyek sokszorosan meghaladják mindazt, amit eddig elvégeztünk. A mi feladatunkat úgy lehet összefoglalni, hogy olyan fejlődési fokokra kell hozni az egyetemi mozgalmat, hogy fejlődése lépést tartson és szorosan felzárkózzék a magyar népi demokrácia vezető ereje, a MDP mögött.

Szabó Kálmán közgazdász-hallgató felszólalása után Kortész Dezsős zogodi egyetemi hallgató rámutatott arra, hogy a szocialista öntudatot és magatartást fejleszteni kell az egyetemisták sorában. Csizmadia Ernő, a MEFESz elnöke felszólalásában hangsúlyozta, hogy az egyetemi hallgatók széles tömegeit a Szovjetunio által vezetett békétábor mellé kell állítani. El kell bennük mélyíteni a Szovjetunio és ugyanakkor az imperializmus gyűlöletére kell nevelni őket. Ezután a választmányi ülés táviratot küldött Rákosi Mátyásnak, a Magyar Dolgozók Pártja főtájkárának.

/szeretettel "A Magyar Egyetemisták és Főiskolások Egységes Szervezete - hangzik a távirat - választmányi ülésének 180 résztvevője, az egyetemi mozgalom legkiválóbb tanulói és vezetői szervezetünkhöz tartozó 16.000 egyetemista és főiskolás nevében meleg szeretettel és ragaszkodással üdvözlí Önt, a magyar ifjúság nagy tanítóját, vezetőjét, példaképünket. Igérjük, minden erőnkkal azon leszünk, hogy megfeleljünk a Magyar Dolgozók Pártja bizalmának és fokozott tanulmányi munkánkkal készülnék a szocializmus építésére."

A távirat szövegének felolvasása után a MEFESz választmányi ülése véget ért. /MTI/

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 65. kiadás 1949 március 5. 23 óra 20 perc

A Budapest-Moszkva válogatott sakkcsapatmérkőzés első fordulója

D/Sz/P Bl A Budapest-Moszkva sakkcsapatmérkőzés első fordulója változatos, izgalmas, érdekes játszmákat hozott. A nyolc játszma közül három ért véget, öt függőben maradt. Ezeket hűtőn folytatják. A forduló legnagyobb meglepetése, hogy a fiatal magyar mester Tipary döntetlenül ért el, Szmiszlov nagymesterrel szemben, aki a moszkvai világbajnokságon Botvinnik mögött a második helyen végzett. Dr. Vajda legyőzte Flohr nagymestert, míg Gereben veszített Lilienthal nagymester ellen. A forduló eddigi eredménye tehát a félpontos pont, vagyis Budapest és Moszkva csapata egyenlően áll.

Az egyes játszmák:

Szmiszlov-Tipary: A Caro-Kann-megnyitás legmodernebb formáját játszották. Tipary egyszerűsített és a gyalogokon kívül csakhamar csak a nehéz tisztek maradtak a táblán. Tipary további gondos játéka következtében a szovjet nagymester nem tudott előnybe kerülni és lépéssimtelenséggel a játszmát döntetlenre adta.

Ragozin-Szabó: Nimzo-indiai védelem mindkét oldalról az előlethez ajánlott folytatással. A középjátékban a két nagymester mélyen átgondolt manővereket hajtott végre, Szabó előnyösebb helyzetbe került és igen szép kombinációval lenyarta ellenfele vezérét bástya és huszár ellenében. A félbeszakított játékban Szabó nyeresre áll.

Sztingin-dr. Szily: A spanyol-megnyitás zárt védelmét játszották. Sztingin előlethez újítással lepte meg ellenfelet, csakhamar gyalogot nyert s a félbeszakított állásban sötétnek kevés kilátása van a döntetlenre.

Barcza-áverbah: Király-indiai támadás. Barcza finom manőverezéssel tartós nyomat fejtett ki sötét vezérszárnyára, a moszkvai bajnok azonban szívósan és ötletesen védekezett. Hindameltett a félbeszakított játszmában Barcza előnyben van.

Flohr-dr. Vajda: Király-indiai védelem. A szovjet nagymester a vezérszárnyon előnybe került, dr. Vajda közben királyszárnyai támadást készített elő. Ezzel sikerült neki a szovjet nagymestert vissza-kozársra kényszerítenie, végül huszáráldozattal áttört, tiszteket nyert és az első magyar győzelmet aratta.

Flórián-Kotov: Szláv védelem, korai vezéreserével. Hamarosan lecserélődtek a nyílt e-venalon a bástyák is. A végjáték egyenlő gyalogállás és 4-4 könnyű tiszt mellett elcsúszó remis színezetű volt, a szovjet nagymester azonban fokozatosan előnybe került, gyalogot nyert és a függő állásban jobban áll.

Gereben-Lilienthal: Király-indiai védelem.

Gereben egészen és örökteljesen építette fel hadállását, a szovjet nagymester azonban lassankint szívós ellenjátékot készített elő a királyszárnyon, Gereben időzavarba került és a játszmát elvesztette.

/Folyt.köv./

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 66. kiadás 1949 március 5. 23 óra 25 perc.

A Budapest-Moszkva válogatott sakkcsapatmérkőzés első fordulója, folytatás. /D/Sz/P Bl

Benkó-Bronstein: Király-indiai támadás, átmenettel a Grünfeld-védelembe. A legfiatalabb szovjet nagymester kitűnő játékkal némi gyöngöséget idézett elő a még fiatalabb magyar bajnok vezérszárnyán. Benkó azonban szívósan védekezett s a félbeszakított állásban kilátásai vannak a döntetlenre, bár Bronstein nagymester jobban áll. /MTI/

K

V E G E